

Le. 598.

6.

OBSERVATIONES
ELECTRICO-MEDICAE,

QUAS
IN COLLEGIO CLINICO,
QUOD

IN GRATIAM ET EMOLUMENTUM
MEDICINAE STUDIOSORUM
PRO AUGUSTA SUA IN LITERAS MUNIFICENTIA
CONDIDIT

ADAMUS
FRIDERICUS
PRINCEPS,
EMINENTISSIMUS ARTIUM SATOR,

COLLEGIT
FRANC. HENR. MEINOF. PH.
WILHELM

PHILOS. ET MEDIC. DOCTOR, PRAXEOS, CLINICAE
DICINAE CLINICAE PROF. PUBL. ET ORD.
ET CELSISS. PRINC. EPISC. BAMB. ET EB. FRA.
DUCIS CONSILIAR. AULIC. ET IATER, I
JULIAEI ET AD S. THEOD. MED. OF

WIRCEBURGI,
Typis Franc. Ernesti Nitribitt, Univ. Typographi.
MDCCLXXIV.

KDEN. FRIED.
UNIVERS.
ZU HALLE

PRAEFATIO.

*M*edicinæ Clinicæ Professor cle-
mentissime renunciatus, gau-
debam impense, quod nactus essem
occasionem ea, quæ Artis ^{pi}liquo,
sedecim saltem annorum ^{uē} proba-
ta noveram, novis fori successi-
bus in magno Julicæo confirmata,
& sic ultimam quasi limam exper-
ta,

) 2

ta,

P R A E F A T I O .

ta, ut vi aliqua legis gauderent,
 Tyronibus Clinicis communicandi;
 nova insuper remedia, quibus ple-
 na adhuc fides deerat, efficacia ta-
 men, ad incudem revocata exami-
 nandi: quid denique & in morbis
 incurabilibus humeri valeant, pa-
 tienter & provide experiundi, spre-
 ta tamen ubique remediorem farr-
 gine, exauctorato formularum ap-
 paratu, eruditæ simplicitatis stu-
 diosus. Sic forte ægrotantium
 commoda Tyronum institutioni,
 PRINCIPIS mandato & votis,
 meomet sic officio posse fieri satis
 credebam.

Ne-

P R A E F A T I O.

Neque fefellit spes. Aegrotantium enim indies confluentium numerus, lectuli insuper ægris frequentes campum offerebant, in quo Ars quotidie se exerceret. Intricatissimi non raro casus serio meditari jubebant medentem, & insolitam quandoque Artem suggerebant: neque incurabilibus malis detenti dimittendi erant inanes, his aliquid saltem opis debebatur, omnem, imo animum, si possibile foret, precibus extorquere visis: instructissimum præterea Pharmacopolium omni Artis penu dives, in pauperum nonnisi usus prostant, opportunitatem

P R A E F A T I O.

*tatem omnem porrigebat : discen-
tium denique lectissima corona vi-
res addebat & animos ; horum
enim complures graviter decumben-
tium lectulis diu noctuque assidere,
morbi decursum observare, sym-
ptomata notare, imo non raro mi-
nistros agere, pietate ducti æmulo
studio gestiebant : complures, ubi
aliter diagnosis morbi haberi non
poterat, pauperes & in urbe, & in
vicinis pagis decumbentes invisere,
Symptomata calamo consignare ni-
hil morabantur. Hac ratione fie-
ri non potuit, quin felix quando-
que successus votis responderet
quem,*

P R A E F A T I O .

quem, cum non quotidianus esse videatur, publici juris facere opportuno tempore audebo.

Electrum insuper experiri oportebat. Concutiens, Armatura, Gallis Renfort, ad manus erat, ipsissimum quidem, quod concessa mihi negotio inoculationis in Arce Schænbrunn olim feliciter perfuncto, ab AUGUSTISSIMA IMPERATRICE copia, e Cæsareo Technophylacio instrumenta quaedam pro lubitu in usus meos seligendi, relictis pretiosioribus, plus e re mea fore visum, una cum Antlia Pneumatica Muschenbræckiana cum apparatu, rare

P R A E F A T I O.

rae profecto fortunæ, Augustæ quippe gratiæ Tesseram, auro cæteroque ab Augustissima Manu donatus mecum sumpseram, Vienna redux. Hoc per quatuor jam annos indies periculo subjeci. Quis vero horum tentaminum eventus fuerit, hæc, quæ benevolum oculum expectant, pagellæ dabunt.

ELEN-

ELENCHUS CONTENTORUM.

CAPUT I.

ELECTRI VIRTUS EMMENAGA- GOGA.

CASUS I. Mania promotis Electro Mensibus curata. - pag.	1
II. Menses primi promoti. -	8
III. Menses a frigore suppressi re- vocati. - - - - -	12
IV. Menses primi post numerosam vermium excretionem soluti. -	15
V. Menses ab ira subito suppressi cum vomitu cruento &c. revo- cati. - - - - -	23
VI. Suppressio Mensium cum Chlo- rosi curata. - - - - -	29
VII. Suppressio Mensium in qua- dragenaria sublata. - - -	32
VIII. Menses diu suppressi mox restituti. - - - - -	34
IX. Menses cum tumore Abdo- minis diu suppressi revocati. -	35

)(

CA-

CAPUT II.

ELECTRI VIRTUS IN RHEUMATISMO CHRONICO.

CASUS I. Rheumatismus chronicus cum Tophis manuum Electro curatus. - - - -	pag. 42
II. Rheumatismus chron. cum Cachexia & Mensium suppressione curatus. - - - -	48
III. Ischias nervosa sublata. - - - -	51
IV. Rheumatismus cubitum obfidens solutus. - - - -	53
V. Lumbago Rheumatica dissipata. - - - -	57
VI. Rheumatismus cum Tophis ad genua & Mens. Suppress. curatus. - - - -	59
VII. Dolores Rheumatici cum immobilitate genuum disparentes. - - - -	67
VIII. Dolor Rheumaticus e cervice in brachium desinens solutus. - - - -	72
IX. Mobilitas genu sinistro redit. - - - -	74
X. Rheumatismus humerum obfidens solutus. - - - -	77
XI. Tophi manuum soluti. - - - -	79
XII.	

- XII. Rheumatismus spinam dorsi
 occupans dissipatus. - - 86
 XIII. Dolor Rheumaticus brachii
 articulum torquens sublatus. - 88

C A P U T III.

ELECTRI VIRTUS IN PARALYSI.

- CASUS I. Paralyfis pedum Electro
 soluta. - - - - 90
 II. Paralyfis ex Apoplexia emendata. 93
 III. Paralyfis ex Colicâ Piſtonum
 curata. - - - - 100
 IV. Artuum Paræſis emendata. - 104
 V. Paræſis ex doloribus Rheuma-
 ticis curata. - - - - 108
 VI. Paralyfis extremorum poſt fe-
 brem putridam emendata. - 113

C A P U T IV.

ELECTRI VIRTUS IN SPASMO
 ET STUPORE.

- CASUS I. Spasmus dextri pedis Electro
 solutus. - - - - 119
 II. Dolor cum ſpafmo poſt febrem
 intermittentem pedem occupans
 curatus. - - - - 120

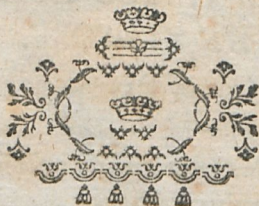
XX 2

III.

III. Spasmus Maxillæ solutus.	-	123
IV. Stupor brachii sublatuſ.	-	124
V. Stupor ſiniſtri pedis mox ce-		
dens.	-	125
VI. Stupor cum tumore pedum		
difſipatuſ.	-	127

CAPUT V.
ELECTRI VIRTUS IN VARIIS
MORBIS.

CASUS I. Tumor ventris Tympaniticus poſt excretam enormem glutinis copiam Electro difſipatuſ.	-	131
II. Tympanites concidit.	-	141
III. Melancholia difſipata.	-	144
IV. Epilepſia inveterata ad tem- pus ſublata.	-	148
V. Scabies revocata.	-	152
VI. Odontalgia ceſſans.	-	155

C.A.

CAPUT I.
ELECTRI VIRTUS
EMMENAGOGA.

CASUS I.
MANIA PROMOTIS ELECTRO
MENSIBUS CURATA.

Elisabetha W . . . virgo rustica novendecim annorum, nunquam menstruata, sana ceteroquin, & torosa, post matris, quam impense dilexerat, obitum, incipit tritari, sensim a laboribus, quibus olim cum gaudio præfuerat, morosa desuescere, patris

A jussa

jussa spernere, delirare, tandem per intervalla furere, maniaca. Venæsectio a Chirurgo loci aliquoties instituta, purgantia iterato sumpta profuerant omnino nihil.

Defertur Anno 1769. quinta ab ingressu morbi hebdomada, in nosocomium Juliæum, quod indulgentissimi PRINCIPIS gratia maniacis omnibus patet: ubi jam insanire cum furore, jam timore angi, latibula quærere, profusaque non raro in lacrymas solvi, ad interrogata plerumque muta, aut inconditos quosdam boatus edere, subin adia-phora visa.

Interim bene appetebat, cum pulsu sano, cæterasque functiones omnes rite exercebat; somno hinc inde interrupto.

Cum Plethoræ signa non adessent, neque aliud symptoma urgeret, a venæsectione, quam in quacunque Maniæ specie,

&

& non raro ad animi deliquium usque, plerumque in sanitatis noxam celebrari a multis, imo ad insurgentem quemlibet utut mitissimum furorem audacter repeti noveram, abstinendum duxi; neque purgantia valida, ne sanitati obefsem, porrexi; sed leni ecoprotico dato, pacare mentem studui, quam methodum in hoc malo, puro tamen agrotantis corpore, pulchre mihi ubique successisse, expertus sciebam; hinc mane & hora cubitus opium ad granum unum a principio, sensim ad grana duo, de die bis extractum Hyosciami a grano uno ad grana tria per quatuordecim dies exhibui. Ad horum usum delirium reddebatur jocosum magis, sensim disparente furore omni, ita ut patiens in risu persæpe, ineptos tamen solveretur, redibatque de nocte tranquilla quies.

Desistebam exposit per octiduum ab horum remediorum usu, ut, quid interea eveniret, re soli naturæ commissa, intelligerem; ideam tamen diluere, menti continuo obviam, illamque inermem reddere, aut forte, ut ad tempus fileret, efficere, serio studebam; hinc labores indies varios, non difficiles tamen, in consortio aliarum peragendos imperabam, ut sensorio communi ceu totidem nova indies objecta offerrem, & sic illud a morbofo desuescere facerem. Obibat strenue injunctum laborem; sed cum inde non plus proficeret, ad ulteriorem usum anodynorum redibam. Hoc itidem per quatuordecim dies incassum protracto, seposita omni arte, injuncto, quem indies absolveret, salubri labore, experiri Electri vires mecum statuebam hoc fine, ut insuetum motum inducerem, qui in sensorium commune ageret,

ageret, mensesque promoverem, utero prospiciens, cujus miram in univcrsum corpus, præprimis mentem, regiminis actionem non ex HELMONTIO solum, sed & propria experientia multa vice doctus noveram, sicque forte pristinam sanitatem revocarem.

Catena itaque concutiente pedibus supposita, per manum jam dextram, jam sinistram octo utrinque succussus applicabam, continuando hanc operationem indies per octiduum, sensim augendo succussus ad duodecim.

Præter urinam liberalius fluentem, pulsus ab operatione citatiorem, sudorem horis præprimis matutinis copiosorem, motumque manuum & pedum, quo percelli post electrum videbatur patiens, tremulum, observare insoliti nihil erat.

Intermittebam operationem per octo dies, ut, quid interea contingeret, experirer; rebus vero iisdem manentibus, Electrum denuo tentabam, atque jam quindecim succussus per utramque manum singulis diebus, ad decimum quartum usque applicabam: ex quo sensim, & tandem observabatur major mentis serenitas, ita ut per intervalla apte respondere ad interrogata, matrisque mortem morbi sui causam accusare sciret, sibi, ut ad patrem redire liceret, laborum in æde paterna sustinendorum sociæ, impensissime & iterato rogans, torosa cæteroquin adhuc, & bene sana.

Desistebatur denuo per decem dies ab Electro: concedebam interea, cum expeteret, præter diætam jam liberaliorem, ut aliquoties de die cum ministra urbem frequentaret, corpus deambulatione exerceret, mentemque diverteret;

ex

ex quo loquacior jam, sed subin adhuc incompte satis garrula, audaciorque, effugere clam satagebat, ministræ imponere visa. Redire eam denuo ad Electrum jubebam, jamque viginti concussus applicabam.

Quarto jam die sentiebat obtusum capitis, præprimis cervicis, lumborum vero tensivum dolorem; insurgebat pulsus, cum respiratione nonnihil laboriosa, insomniis, tristitia hucusque insolita.

Seposito Electro, altero mane balneum pedum & vaporem aquæ calidæ partibus verendis excipiendum suadebam; incresebant inde lumborum dolores, donec quarta pomeridiana menses erumperent primi, per quinque dies large fluentes, quos mox integra mentis serenitas excipiebat.

Discessit paulo post moræ impatiens ad suos, tota sana, constanter exinde & in diem hodiernum optime valens.

C A S U S II.

MENSES PRIMI POST EMENDATAM CHLOROSIN ELECTRO PROMOTI.

Barbara Ö... novendecim annorum virgo, nunquam menstruata, a tribus jam annis chlorotica, conqueritur de continuo dolore capitis, cum vertigine, susurru aurium, somnolentia fere continua, respiratione semper difficili, ad minimum vero motum laboriosissima, anhelosa cum palpitatione cordis, frequenti animi deliquio, pulsu debili frequenti, lingua onusta, nausea, anorexia, gravamine ab absumptis, imi ventris, & pedum tumore, urina aquosa, alvo

alvo varia; plerumque liquida, frigore extremorum, lassitudine, tristitia &c.

Primis viis rheo cum floribus chamomillæ & Pilulis Ruffi per aliquot dies expurgatis, ordinatur Tinctura Martis vinosâ cum cinamomo; ex cujus usu, cum diata conveniente, frictione insuper imi ventris, & pedum a principio leni, sensim adaucta, per mensis spatium protracto, disparuit tandem tumor, rediit vultui gratia, menti serenitas, corpori agilitas, & vigor, functionumque omnium integritas.

Abstinenciam a potibus tepidis, debitamque diatam, una cum corporis motu serio monebam, cumque patiens ob mensium defectum, quem mali sui causam accusabat, pristini languoris recidivam anxia timeret, eosque ut quacunque arte promoverem, iterata prece instaret, tentabam lenium emmenago-

gorum usum, cum balneis pedum, & vapore aquæ calidæ ad muliebria admissio, ut resistantiam vasorum uterinorum minuerem, actione cordis jam satis vegeta; pulsu quippe & torti satis, & pleno: sed incassum.

Hinc citra ulterioris artis periculum, omne negotium Electro committebam: catena pedibus subdita, jam per unam, jam alteram manum sex concussus communicabam; hacque operatione per quinque dies administrata, præter urinam copiosiore, motum in hypogastrio insuetum, tremoremque pedum subsilientem, mox ab admoto Electro ortum, observare insoliti nihil erat.

Sexto die post noctem laboriosam, insomnem, oriebantur dolores lumborum, una cum spinæ dorfi, & cervicis doloribus tensivis, cum febre, pulsu namque erectiore, frequenti siti, gravitate

vitae corporis, diarrhæa, imo ventre prætumido, anorexia.

Abstinebam ab Electro, & ut ante cubitum, præter pedum balneum, cui per dimidiatam horam insideret, vaporem calidæ verendis exciperet, frigus caveret, serio monebam.

Post noctem itidem satis molestam, altero mane erumpebant menses primi, prægressis levibus convulsionibus hysteris, & excretionem urinæ aquosæ copiosissima. Conquerebatur interea patiens de ingenti dolore capitis, lassitudine, dolore imi ventris spasmodico, quæ omnia dato mane & vesperi sale sedativo Homb. sensim remittebant; fluxus interim in sextum diem perdurante, copiosissimo, quem alvus quater de die liquida excipiebat, mox sponte remittens. Valedixit paulo post nosocomio patiens, adque suos rediit tota sana.

C A-

C A S U S III.

MENSES A FRIGORE SUPPRESSI,
 CUM SUBSEQUA CACHEXIA
 ELECTRO REVOCATI.

Christina S. . annorum viginti septem,
 cælebs, conqueritur de mensibus
 jam a biennio post frigus tempore men-
 struationis incaute susceptum, subito
 suppressis, tota cachectica, cum caco-
 chymia mucosa, hypopiis tumidis, pe-
 dum tumore œdematoso, respiratione,
 ad lenissimum motum perquam difficili,
 appetitu prostrato &c. languida, torpi-
 da, anxia.

Primis viis per Pilulas Ruffi semel
 leniter expurgatis, ex usu dein infusi
 squillæ vinosi cum Marte, Rheo & ci-
 namomo, aliquamdiu protracto, libe-
 ralius secessit urina, aquosa semper, suc-
 cessit sputum mucosum copiosum, horis

præ-

præprimis matutinis, disparuit sensim,
& denique tumor.

Seposita squilla, dein ope Tincturæ
Martis vinosæ cum cinamomo, & rheo
exsiccato, una cum frictionibus pedum,
imi ventris, ficcis, post trium septima-
narum lapsum rediit appetitus, ne vul-
garia quidem spernens, paulo post agi-
litas, vigor, & instauratio corporis, ita
ut mensis unius spatio penitus redinte-
grata videretur.

Post octo dierum moram, ut pa-
tiens ex integro sana dimitti denique
posset, negotium mensium promovend-
um, & expediendum videbatur; hoc
tamen artis medicamentosæ officio utut
efficaci committere nolebam, de olei
fabinæ virtute inimitabili, opio subin-
remixti, experientia utut certus, partim
ut tempori, ut sumptibus partim, pa-
tientisque palato parcerem, inprimis
autem,

autem, ut de Electri efficacia magis magisque edocerer, hoc quantocyus experiri, statuebam; catena itaque pro more pedibus subjecta, manu jam una, jam altera positivæ admota, decem succussus applicabam.

Mox a prima operatione oriebantur enormes lumborum dolores, cum largo expositæ urinæ aquosæ fluxu, alvoque aliquoties soluta.

Post secundam altero die operationem, patiens somnolenta admodum, conquerebatur de dolore capitis, quem eodem mane excipiebat larga narium hæmorrhagia, cum pulsu nonnihil citiore.

Seposito per triduum Electro, præter balnea pedum, bis de die vapores aquosi verendis excipiebantur.

Redibam quarto die ad Electrum, duodecim jam concussus applicando ex utraque manu.

Orie-

Oriebantur paulo post sine hæmorrhagia narium vehementes lumborum dolores, cum febre, urina larga, diarrhæa, infomniis de nocte.

Altero mane erumpebant menses, per septem dies large fluentes, quos integra & constans sanitas excepit, stato ex post tempore redeuntes.

C A S U S IV.

MENSES PRIMI, UNA CUM TUMORE TYMPANITICO POST NUMEROSAM VERMIUM EXCRETIONEM, ELECTRO SOLUTI.

Fra B. . . ancilla, rustica, viginti annorum, nunquam menstruata, ab aliquo jam tempore languens, conqueritur de dolore lateris sinistri sine prævio tamen frigore orto, cum tussicula sicca, frequenti, respiratione nonnihil molesta,
sine

sine calore notabili, cum pulsu exili, facie cachectica, pupilla dilatata, sapore oris, præprimis jejuno ventriculo, fœtido admodum, appetitu jam pridem dejecto, nausea, vomitu æruginoso frequentissimo, deliquio animi, quod insolitus & ingratus motus in ventriculo, subin ad regionem umbilicalem præcedere solebat, pruritu narium, cum hæmorrhagia sæpe recurrente, urina alba cum sedimento albo mucoso, alvo liquida, somno plerumque perturbato &c. Ad mitigandum dolorem lateris nosocomio ad S. DIETHERICUM nondum recepta venæsectionem me inconsulto jam admiserat, animi deliquio exceptam. Sanguis stans exhibebat serum in membranam tenuem ex flavo viridiusculam concretum, sub ea grumulos nigros paucos, distinctos, fundo orbis tenaciter adherentes.

Cum

Cum ex his liquido intelligerem, morbum non esse de inflammatoriorum genere, tussimque, forte & dolorem lateris consensualem esse, id quod in praxi plus una vice observando didiceram, interdicebam serio, de ulteriori venæsectione, ægramque mox vino reficiebam; cumque de vermibus omnia symptomata testarentur, altero die Asam fœtidam porrigebam, cujus usum, cum mox dolor lateris & deliquium animi mitescerent, in tertium diem protraxit. Ordinavi dein mixturam ex vino, oxym. squill. pulv. rad. jalapp. & valerian. sylv. cum vitriolo Martis factitio quater per diem ad unciam unam sumendam. Solvebatur inde alvus per diem aliquoties, & copiosus insuper mucus excernebatur. Quinto jam die vermes rotundi sex, octidui denique spatio ultra centum, cum incredibili copia mucii ano secedebant, &

B

immani

immani quantitate ascaridum, vomitu jam omnino remittente.

Interea, cum patiens conquereretur de ingenti virium dejectione, pulsu utut insurgente, dolore disparente, absente jam animi deliquio, cæterisque symptomatibus aut evanidis penitus, aut remissioribus, oblataque omnia, carnes præprimis, earumque juscula extremum nauſearet, solum lac ebutyratum, quod avidissime expetebat, lubentissime concessi, hocque solo vitam & vires sustentavi, per omnem enim decursum morbi hoc & non alio potu recreari voluit; absumptis indies ad minimum sex libris: abstinendo jam ab ulterioribus evacuationibus, porrigendo mixturam ex decocto cort. peruv. cum aqua cinamomi, & Elix. vitriol. Viribus nonnihil instauratis, redibam ad pristina evacuantia, ex quorum usu per quinque dies protrahito

Ëto

Et una cum mucō copioso, numero-
fissima lumbricorum excretio sequebatur,
sed non sine insigni debilitate.

Seposita arte evacuante, decocto cor-
ticis viribus consulendum duxi; sicque
alternatim purgantia & cortex in usum
trahebantur, donec ad finem tertii men-
sis integri vermium glomi una cum
mucō ano solverentur.

Jam ægrotantis res in vado positas
dixisses: videbantur & ita positæ; pa-
tiens enim levem se, & agilem, imo
redintegratam penitus pronuntiabat,
ostendebat.

Interim nausea, & nonnullus sapor
fœtidus præprimis de mane jejuno ven-
triculo, dubium me reddebant, & non
sine ratione; paulo enim post insurgebat
tussis a principio sicca, molestissima,
dolor imi ventris, & lumborum, acce-
debat sputum tenax, glutinosum co-

piofiffimum, tumor imi ventris tympaniticus.

Abstinebam mox ab omni evacuan-
te, solumque oxymell squilliticum con-
cedebam; & cum alvus in tertium diem
clausa esset, enema emolliens, carmi-
nans applicari jubebam, unde cum alvo
itidem mucosa copiosiffimi flatus secede-
bant, tumore nonnihil remittente.

Prodibant sputa cum insigni leva-
mine per integros octo dies. Quibus
disparentibus limaturam Martis cum cor-
tice peruviano & cinamamo cum vino,
scopo roborandi aliquamdiu propina-
bam, imoque ventri post frictions
siccas cataplasma ex cort. peruv. herb.
amaris, & aromatibus cum vino para-
tum per sepe quot diebus applicandum
jussi, unde patiens sensim insigniter
emendabatur: increfcebat enim appe-
titus, disparente nausea, redibat faciei
color,

color, torofitas corpori, omnesque alia functiones rectius procedebant; imo ventre tamen continuo tumente, tumore per vices auctiore, femper tympanitico.

Gaudebat mifella de devicto eoufque morbo; ut abeffe tamen bona arte tumorem omnem, mensesque prodire facerem, ipfamque ancillaribus denuo laboribus parem redderem, quotidiana prece efflagitabat: unde citra ulterioris artis tentamen, Electro rem tradidi: hinc catena concutiente pedibus circumdata jam per dextram, jam lævam octo concuffus eliciebam.

Post primam hanc operationem explodebantur ano numerosiffimi flatus, quos inhibere patiens non poterat, tumorque abdominis subsidere multum cœpit, difparente lumborum dolore urinaque jam copiofius prodeunte.

Post secundum tentamen tertio die susceptum copiosissimi itidem flatus secedebant, cum tumore ex integro disparente, alvo insimul aliquoties aperta; ast paulo post monebant novi lumborum dolores, ingrediebatur febris cum siti, & nox insequens infomnis erat.

Præter balnea pedum, & vaporem calidæ sinu verendo excipiendum, quarto die denuo Electrum ad duodecim succussus applicabatur: quo factò pateriens tremore universali, præprimis pedum percussa, cum sensu frigoris lecto committebat, post horam, remittente tremore & frigore prodibant menses, per integrum octiduum fluentes, cum integritate laboriorissimæ ancillæ, quæ modo in æde paterna rusticos labores obit sanissima.

CASUS V.

MENSES AB IRA SUBITO SUP-
PRESSI, CUM HAEMOPTISI, VO-
MITU CRUENTO &c. ELE-
CTRO REVOCATI.

Christina W. . . novendecim annorum,
virgo civis hujatis filia, prævie sa-
na, sanguinea, torosa, tempore menstrua-
tionis ob injuriam illatam, subito exarde-
cit ira, mensibus mox cessantibus: Incipit
& mox languere animo, capite dolere,
gravari corpore, in respirando angi.

Luctatur cum his malis per integ-
rum mensem, ad redeuntem ex post
periodum solitam subito incrementibus,
accedit & febris, cum æstu circa pe-
ctus, tussi molestissima, quam mox
excipit sputum sanguinis triduum du-
rans, quo tempore ad minimum duæ
libræ sanguinis floridi, spumosi, utique
per anastomosis, ejiciebantur: cessat

inde tussis cum anxietate & febre, catarraque symptomata disparere videntur.

Præter venæsectionem satis largam, primo jam die institutam, clysteres, balnea pedum una cum arte antiphlogistica, diætâ debita, tenuissima, una cum anodynis denique, rarefactionem sopientibus in usum convocabantur.

Post octo dies ad novam iram, novus insurgit dolor capitis, nova febris, accedit dolor ad ventriculum pulsatorius, cum nausea, levibus delinquentis animi signis; mox suboritur vomitus sanguinis nigricantis, omni mane & circa vespeream recrudescens, per duos dies affligens, quo silente quarto die insequitur post ingentes lumborum dolores, mictus cruentus per octo dies cum leni stranguria persistens, hunc mox hæmorrhagia narium, hanc denuo hæmoptisis, hanc vomitus denique excipiebat: hasque

que excretiones statum servasse ordinem dixeris; una enim alteram, lege quasi posita, per integras sex septimanas insequabatur, hoc tenore, ut hæc symptomata per diem unum vel alterum remitterent ferociam, subin per diem silent omnino: vomitu tamen cruento præ aliis urgente.

Pulsus quamlibet excretionem citior prævie monebat: appetitu interim per omnem morbi decursum utcumque bene vigente; neque patiens quoad corporis habitum multum decrevisse videbatur.

Venæsectiones crebræ, præprimis in pede celebratæ, purgantia eccoproptica iterato data, quibus plerumque sanguis coagulatus secessit, balnea pedum, evaporationes aquosæ verendis exceptæ, cura antiphlogistica, anodyna, Emmenagoga lenia, imo acida fossilia bene diluta,

luta, ut humorum æstus & rarefactio pacaretur, cum diæta tenui admodum, conveniente &c. inducias quidem mali procurarunt, sed paulo post denuo recrudescens: hinc promovendis mensibus studere, ratum mihi ducens, missa omni arte, Electrum consulebam.

Catena femoribus circumdata, jam per hanc jam alteram manum octo concussus applicabam, quos præter lumborum dolorem paulo post ingens urinæ profluvium sanguine admodum tinctæ excipiebat. Pulsus ab operatione numerabantur nonaginta minuti primi spatio, cum ante Electrum essent tantum septuaginta sex.

Post noctem non adeo tranquillam, altero mane nulla excretio præternaturalis observabatur: nausea sola urgente.

Pro potu ordinario interim aquam cum succo citri & saccharo, grate acidam,

dam, cremorem hordei dilutum cum succo citri, fructus horæos in cibum concedebam; clysteres, balnea pedum ante cubitum, cum evaporationibus humidis ad verenda, & salis sedativi grana decem ordinabam, atque ut a frigore, calore nimio, animi pathemate, præpomis ab ira sibi caveret, serio monebam.

Tertio die duodecim Electri concussus communicabam. Sequebatur itidem præter dolorem lumborum larga urinæ, sed sanguine non ita saturate tinctæ excretio. Pulsus numerabantur octoginta septem.

Quarto die post noctem insomnem patiens utcunque bene se habere asserbat, dolorem spinæ dorsi accusans, & nonnullum in pedibus torporem. Applicabantur denuo duodecim concussus cum eodem effectu, nisi quod urina jam flueret sanguine nihil tincta.

Quin-

Quinto die post noctem pacatiorem urgebant de mane dolores spinæ dorsii & lumborum, cum conatu vomendi. Abstinebam ab Electro.

Sexto die præter symptomata mox recensita monebat dolor capitis gravativus, pulsus erectior, citatus, sitis, respiratio difficilis. Ordinabam mox clysterem antiphlogisticum, & balneum pedum, evaporationesque consuetas.

Hora quinta pomeridiana erumpentibus menses, quos sputum sanguinis præcedebat, mox cessans. Pergebat fluxus per septem dies copiosus admodum, cum lenimine omnium symptomatum sensim succedente, & plena tandem euphoria.

Abstinui ab omni remedio, patientemque debitæ diætæ subjeci, ut imposterum a valido animi pathemate abstineret, iterato monens: Sic paulo post

post rediit pristina integritas, statoque tempore rediere menses, quos itidem precedebat sputum sanguinis ad apparentes menses cito desinens citra metum exulcerationis pulmonum, vasis per anastomofin tantum dilatatis.

C A S U S. VI.

SUPPRESSIO MENSIIUM CUM
CHLOROSI, ELECTRO
CURATA.

Christina F . . . . annorum septendecim, virgo, anno ætatis suæ decimo quinto primos menses experta, cito ex ignota sibi causa, disparentes, ab eoque tempore singulis periodis fluorem album accusat, cum dolore lumborum, capitis gravitate, artuum pondere.

Luctatur cum his ærumnis usque huc, sensim chlorotica facta, cum abdomi-

dominis tumore tympanitico, respiratione difficili, ad motum anxia, ita ut ascendere gradus ægerrime, & nonnisi cum suffocationis periculo, & cordis palpitatione enormi posset, aliisque symptomatibus huic malo quotidianis.

Sumpto rheo cum floribus chamomillæ, & semine fœniculi, primisque viis inde per aliquot dies leniter repurgatis, præter frictionem imi ventris siccam, a principio, inunctionem expositum cum oleo camphorato, limaturam Martis, cum cinamomo per extractum absinthii in formam Pilularum redactam, a minori dosi incipiendo, una cum diætâ conveniente vinosâ, ita tamen, ut sensim huic affuesceret, sibi hucusque insolitæ, ordinabam.

Tertia jam septimana ex horum usu ita profecerat, ut descendere per declivia, per acclivia ascendere sine magno in-

incommodo posset, indiesque e culina victum sibi & aliis apportaret, numerosos gradus ascendendo.

Post quartam septimanam tumore omni evanido, corpore instaurato, appetitu vigente tota sana incedebat.

Abstinebam expost ab omni remedio, servata tamen solita diæta, una cum frictione imi ventris sicca; motum præterea corporis favente aura suscipiendum serio monens.

Solito fere tempore redibant dolores lumborum, cum pulsu erectiore jam, & frequentiore, capitis gravitate, in tertium diem perdurantes, cum fluore itidem albo, quin redirent menses rubri.

Quarto die me jubente adibat Electrum, & solito tenore octies concussa incidebat mox in largam hæmorrhagiam narium, quæ quamlibet sequentibus diebus operationem excipiebat.

Absti-

Abstinebam mox ab ulteriori tentamine, usque in futuram periodum: hæmorrhagia narium interim cessante.

Ad alteram periodum, ubi febris cum lumborum dolore denuo monebat, mox eam ad Electrum redire jubebam, cum duodecim jam succusuum tentamine: & ecce altero jam die apparebat solitus fluor albus, aut si mavis, menses albi, quos post bihorium excipiebat debitus fluxus menstruus, per quatuor dies persistens, cum optima comptæ virginis sanitate, quæ paulo post e nosocomio ad matrem discessit torosa.

C A S U S VII.

SUPPRESSIO MENSIVM IN QUADRAGENARIA ELECTRO
SUBLATA.

Elisabetha Elisabetha W. . . . quadraginta annorum, cælebs, ægrotantium in Julio
liæo

liæo ministra, conqueritur de emanfione mensium per dimidiatum annum, cum gravitate corporis, manuumque torpore, de cætero utcunque sana, atque ut sibi liceret, virtutem Electri cum aliis experiri, impense rogat.

Concessi: catenaque pro more pedibus subjecta, per manum dextram decem concussus sibimet applicabat. Bihorio post eruperunt menses citra incommodum per quatuor dies fluentes, quam eruptionem insignis urinæ copia præcedebat, insueto insuper in volis manuum plantisque pedum sudore percepto: alvus insuper per tres dies suppressa solvebatur, in diarrhæam per triduum durantem desinens, sponte denique remittens, cum majore patientis agilitate, & prospera valetudine.

CASUS VIII.

MENSES DIU SUPPRESSI ELECTRO MOX RESTITUTI.

Sabina M. . . oetodecim annorum, virgo, a fesuiano suppressione mēstruorum sine manifesta causa laborans, præter aliquam ad motum citatiorem anxietatem, & palpitationem cordis, utcunque bene sana, consodales visitatura, nosocomium frequentabat; cumque ab aliis Electri vires in promovendis mensibus intellexisset, & nonnullas tentamen subire coram videret, cordata & ipsa accedit: & ecce post primum fucsum, insolitum quendam motum in hypogastrio percipit, cum delinquentis animi signis: recedit a machina, & jam prodire menses advertit, qui stato tempore, uti intellexi, redierunt.

CA-

C A S U S IX.

MENSES, CUM CACHEXIA, ET
TUMORE ABDOMINIS PER BIEN-
NIUM SUPPRESSI REVOCATI.

G^ophia W... 17. annorum, virgo, ad
decimum quintum ætatis annum pri-
ma vice menstruata, ab eo tempore sine
manifesta causa, defectum mensium ac-
cusat, a dimidiato anno languida, tor-
pida, anxia, difficulter respirans, cache-
ctica, cum tumore imi ventris, tristitia
infolita, anorexia, alvo ad quartum ple-
rumque diem clausa, pulsu utcunque
sano, debilitate.

Post Rheum cum flor. chamom.
per aliquos dies sumptum, præter diæ-
tam eupeptam, frictionesque abdominis
ficcas, usui Tincturæ Martis vinosæ cum
cinam. Per integri mensis decursum in-
stebat; ex cuius usu insigniter emenda-
batur,

batur, facie jam vivida, & læte rubicunda, omnique corpore ex integro instaurato.

Interim tumor abdominis nihil diminuebatur, imo potius increfcere indies videbatur, adeo, ut eam gerere utero plures crederent.

De integritate optimæ hujus puellæ aliunde certus, eam Electro subiciebam, consueta ratione duodecim concussus applicando. Citra evacuationem notabilem paulo post eodem die disparebat tumor imi ventris; altero mane insurgebat dolor cervicis, & lumborum, cum gravitate totius corporis, pulsu nonnihil vegetiore, & paulo frequentiore.

Seposito Electro rem naturæ dedi. Pergebat hic dolor cum levi febre in tertium diem, quo circa vesperam abdomen ingenter dolere, & in magnam molem protuberare cæpit; donec paulo post eodem

eodem die erumperent menses, per novem dies in magna quantitate fluentes. Disparebant sensim dolores, disparebat & tumor, postque solutum tributum integra sanitas rediit. Moratur adhuc, dum hæc scribo, in nosocomio, post aliquot dies discessura.

Possẽm memorare plurimos adhuc casus, fido calamo a me notatos, qui de virtute Electri Emmenagoga testarentur; cum vero cum recensitis vix non iidem sint, ne crambem bis coctam offerrem, his superfedendum duxi.

C O R O L L A R I A.

Habet itaque Electrum certo modo applicatum insignem vim menses pellentem.

Auget enim potentias moventes, ut valeant contra vasa uteri, densi,

& tactu solidi satis, dilatationi suæ resistentiâ, & non adeo facile distendenda, hisque potentiis urgentibus, prævalentibus cedentia, amplianda.

Auget per consequens humorum motum, forte & illum, qui lege naturæ, modo inexplicabili, certo tempore, certa periodo ad uterum determinatur potius, non ut depleatur corpus plethoræ grave, sed quæ princeps fluxus uterini ratio est, ut sæcunditas uteri servetur; ibique plethoram, si velis, insuetam inducit, vasa replet, dilatat, ut, cum antea rorem in uteri cavum eructarent, jam in finibus suis ampliata per veram anastomosis naturalem, sanguinem rubrum, præprimis ad fundum uteri, dimittant, vi concutiente, derivante excitat, promovet, juvat, æmulatur.

Ipsissima enim symptomata, quæ prodituros naturaliter menses præcedere

fo-

solent, Electrum utcunque excipiunt. Docent id febris, dolores spinæ dorsi, lumborum, pondus ad pubem, pruritus &c.

Errantes & menses, & in alias partes irruentes vitio e. g. uteri nimium resistentis &c. præter debitam artem, Electro a docta cæteroquin manu provide applicato, revocari pulchrè poterunt, debebuntque, si alia ars non profecerit; Phthisis enim, aliaque mala truculentissima sine hoc expectanda erunt: In his autem circumstantiis operatio minus doctis, quos ab hoc opere semper abesse oportet, non committenda est.

Ante Electrum scopo Emmenagogo applicandum, præsto sit semper debita sanguinis rubri copia. In cachecticis &c. usu Martis prius procuranda.

Cum per Electrum derivans concutiens, vis inferatur utero, fortissimi concussus

cussus nunquam tentandi; hinc Electro-
metro semper opus erit.

Gravidis citra abortus periculum
hoc tenore nunquam applicari potest,
neque applicandum iis, de quibus gra-
viditatis suspicio est. Neque neomari-
tatis, aliisve puellis, fæminis vel semel
concedatur, nisi certo sciatur, eas utero
non gerere.

Hystericæ non ferunt validos con-
cussus. His Electrum aut nunquam,
aut rarissime, & nonnisi cum maxima
circumspectione applicandum, & tum
tantum, si aliud ad pellendos menses
remedium non suppetere videatur.

Paroxysmos hystericos horrendos
mox a mihi Electro ortos observavi
in hystericæ, quæ jam per septem annos
cum hoc malo luctatur, tenerrima, sen-
sibilis.

In

In prædispositis ad hæmoptoen, aut jam hæmoptoicis ex prædispositione, materies Electrica nunquam per peccus derivetur, sin scopo Emmenagogo indicaretur.

Neque tentetur Electrum, ubi menses jam fluere inceperunt, aut febris, cum calore acuto urget.

CAPUT II.

ELECTRI VIRTUS
IN RHEUMATISMO
CHRONICO.

CASUS I.

RHEUMATISMUS CHRONICUS
CUM TOPHIS MANUUM ELE-
CTRO CURATUS.

Barbara B . . annorum triginta quin-
Bque, rustica, cælebs, a quinquen-
nio doloribus rheumaticis per periodos
gravissime laceßita, ab ultimo anno, ma-
lo ingravescente, neque remittente, le-
cto continuo affixa, indeque extremo-
rum motu privata, articulationibus di-
gitorum manuum tophis cæteroquin ob-
fessis ita, ut ægre moveri, neutiquam
vero in pugnum complicari possint; pe-
dibus,

dibus, ut incedere haud possit misera, acerbe dolentibus, rigidis, prætumidis; corpore cachectico, emaciato; defertur in nosocomium anno 1769.

Pulsus erat debilis, naturali paulo frequentior, urina pauca cruda, alvus tarda, appetitus utcunque bonus, noctes infomnes.

Primis septimanis præter diætam lacteam ordinabatur solum decoctum Bardanæ cum lacte affatim bibendum.

Instauratis nonnihil inde vitæ viribus, præterea extracto Aconiti indies ad granum dimidiatum partitis vicibus cum saccharo uti cæpit.

Ad quorum usum per trium septimanarum spatium protractum, præter noctes jam pacatiores, transpirationem præprimis post somnum, horis antelucanis auctiorem, dolores multum remittebant, imo per intervalla filebant; uri-
na

na flocculenta secedebat, liberalior, & post moram parietes matulae calce incrustans; appetitu vigente.

Insistebatur horum usui ulteriori per quatuordecim dies, & manibus insuper fomenta ex aqua calcis vivae cum sapone veneto admovebantur de die, alvusque pariter eccoprotico leni ducebatur: servata ubique diata lactea, cum copioso potu decocti Bardanae cum lacte.

Præter sudorem jam horis præcipue matutinis profusum, urina & copiosa secedebat per diem, filis mucosis plena, cum notabili doloris ad partes affectas remissione, indies majore; tubera insuper tophacea emolliri nonnihil, & mole decrescere videbantur.

Cum interea malum insigniter decrescere lætus cernebam, continuabam consuetam hucusque artem per dies adhuc

huc decem; jamque juscula carniū,
 olera mollia, fructus horæos pro lubitu
 concedebam; decocto hordei cum lacte,
 in vicem Bardanæ decocti, quod nau-
 seabatur admodum, substituto: laxante
 denique ad finem dato.

Mire proficiebat patiens, eo usque
 quidem, ut dolores absolverent peni-
 tus, moveri digiti citra omnis doloris
 sensum, & volis jam apprimi sensim
 possent; appetitu cæteroquin vigente,
 somno pacato, reficiente: sudore in-
 terea foetido jam, & urina filamentosa
 indies largis.

Interim affligebat adhuc in brachiis
 torpor, in manibus pedibusque imbe-
 cillitas, & impotentia quædam, ita ut
 prehensâ manu teneri diu, pondus vel
 leve admodum attolli, pedibus insisti,
 aut sine scipione incedi non posset; ad
 quodlibet enim gressus tentamen, tre-
 mor

mor cum lapsus periculo ancipitem pedem revocabat: topi interea molliores erant, & mole minuti.

Abstinebam ex post ab arte, & vires interea jusculis carniū, carnibus teneris elixis, vinoque jam aqua bene diluto reficiebam: frictionibus ficcis cum pannis laneis, fumo succini imprægnatis, partibus obsessis aliquoties de die applicatis.

Corpore sufficienter instaurato, Electri vires periclitari mecum statuebam.

Catena pedibus submissa, per manuum topios, unum ex altero Electricitati positivæ admovendo, indies a principio octo, sensim duodecim, viginti tandem succussus eliciebam; atque huic tentamini per integras sex septimanas, posito septem, cum menses fluerent, dierum intervallo, infistebam.

Pro-

Prodibat continuo urina in magna copia, filis mucosis saturatissima, cito quandoque ad latera matulæ calcem deponens, aqua calcis solvendam; prodibat & sudor indies, & ad finem feetidus, glutinosus, isque præprimis in volis manuum; disparebat torpor, redibat sensim pristina mobilitas, robur, & torofitas; tophis sensim, & ex integro tandem solutis, disparentibus; adeo ut Patiens ex post & firmo talo insistere, & gressus jam non dubios facere cum alacritate posset, dimissa ex post, tota redintegrata, ex eoque tempore sedula in nosocomio agrotantium ministra, hucusque sine novo paroxysmo, aut sanitatis læsione, & in diem hodiernum quamoptime valens.

C A S U S II.

RHEUMATISMUS CHRONICUS
CUM CACHEXIA, ET MENSIVM
SUPPRESSIONE ELECTRO
CURATUS.

Anna W . . annorum viginti octo, cæ-
lebs, a tribus jam annis doloribus
rheumaticis vagis misere vexata, defer-
tur in nosocomium Anno 1772. tota ca-
chectica, cum tumore abdominis, ma-
nuum & pedum, præprimis ad genua,
brachiorumque articulationes, cum im-
mobilitate, respiratione difficili, urina
pauca, aquosa, pulsu debili, appetitu
dejecto, corporis universi languore.

Primis viis per Pilulas Ruffi leniter
expurgatis; Conserva Cochleariæ cum
Marte uti cœpit.

Insistebatur huic arti præter frictio-
nes imi ventris, vinum amarum, & dia-
tam convenientem, per tres septimanas.

De-

Detumescebat quidem imus venter, redibat appetitus, urina jam cocta mittebatur, respiratio emendabatur, insurgabat pulsus, faciesque de evexia testabatur; interim perseverabat tumor & dolor, hicque per vices increfcens ad genua & cubitorum articulos.

Præter diætam convenientem, analepticam ubique, cum abftinentia tamen jam a vino, Extractum Aconiti indies ad granum semis cum saccharo, partitis vicibus, moxque largum decoctum Quajaci superbibendum ordinabam, hisque per tres septimanas infistebam.

Excipiebat horum usum largus indies, & præprimis horis matutinis, post somnum utcunque bonum, sudor, & universalis quidem, cum urina jam flocculenta, calcem stando deponente: interim pergebant dolores, tumore utut nonnihil imminuto.

D

Con-

Confulebam Electrum, hocque per utramque manum alternis vicibus, catena tarso circumdata, a principio ad decem, tandem ad sedecim succussus applicabam; continuato tamen Aconiti usu.

Operatione per tres septimanas indies repetita, quam plerumque fornicationis sensus in brachiis præprimis excipere solebat, præter urinam quot diebus largam, floccis mucosis opacam, matulam incrustantem, sudor copiosissimus quot mane post somnum præcipue, & fetidus quidem erumpebat, insurgibat pulsus ab operatione singula per quadrantem horæ vigens, & cum disparente sensim tumore, rediit articulis pristina mobilitas, & ope frictionum siccarum exposit vigor, rediit insuper suppressus per biennium fluxus menstruus cum integra sanitate.

CASUS III.

 ISCHIAS NERVOSA ELECTRO
 SUBLATA.

Anna Maria A. . . femina triginta
 octo annorum, trium prolium ma-
 ter, temperamenti atrabilarii, ex frigore
 incaute suscepto incidit in dolorem co-
 xarum, graviter affligentem, dolore,
 sursum vergente ad os sacrum, deor-
 sum ad poplitem usque vim suam ex-
 tendente, tandem in dorsum pedis dex-
 tri desinente, sub vesperam plerumque
 exacerbato, ut aut committere se lecto
 deberet, aut nonnisi agerrime, & clau-
 dicando tantum, aliorumque auxilio
 nixa, incedere posset.

Per integras sex septimanas hoc
 malo afflictæ, tandemque lenimen im-
 pense roganti applicabantur octo succuf-
 sus Electrici per manum dextram, ca-
 tena pedi dextro submissa.

Sentebat subito se & ex intregro emendatam, ita ut erecta jam, & sola sine omni doloris sensu conclave obambulare; quin excretionem aliquam, vel mutationem in corpore factam observare esset.

Recrudescbat de nocte pristinus dolor, oborto de mane sudore copioso, universali remittens, cum urina turbida, pulsu naturali frequentiore.

Continuabatur per quatuordecim dies Electrum, sensim ascendendo ad succussus viginti.

Singulas operationes excipiebat remissio notabilis, & persæpe plena intermissio doloris, de nocte plerumque noviter exacerbati, una cum sudore post operationem plerumque mox oborto, urina exposita larga, sedimentum album, mucosum deponente, pulsu insuper per dimidiatam horam citatiore, sensim ad

naturalem redeunte; hoc cum effectu, ut dolore sensim a principio mitescente, tandem omnino cessante, patiens decimo sexto die omni incommodo libera, alacri pede gressus faceret: dolore non amplius redeunte; sumpto laxante post aliquot dies sana dimissa.

C A S U S IV.

RHEUMATISMUS CUBITUM PER-
TINACITER OBSIDENS ELE-
CTRO SOLUTUS.

Christina F. . . superius jam memo-
rata, a primo morbo per integrum
annum bene valens, corripitur horripila-
tionibus per diem vagis, cum subse-
quo ubique calore fugaci, doloreque
ab una in alteram partem errante, jam
lumbos, jam brachium, jam manum
obsidente.

D 3

Ter-

Tertio die post frigus jam intensius, calore majori exceptum, subito sentit dolorem vehementissimum in cubito, incrementem continuo cum tumore sensim aucto, & immobilitate, cum febre, siti, dolore capitis, insomniis.

Tentatur hoc malum a chirurgo variis remediis externis per aliquot septimanas; dolore interim nihil remittente; imo potius indies exacerbato.

Nostræ tandem curæ committitur. Præter venæsectionem largam, clysterem antiphlogisticum, serum lactis cum nitro, cui flores sambuci infusi erant, assatim bibendum, diætamque tenuem admodum, convenientem, parti dolenti continuo applicabantur fomenta ex infuso sambuci.

Tertio jam die silebat febris, remittebat doloris acuties; tumore interim cum immobilitate persistente.

Præ-

Præter jam dictum infusum sambuci pro potu, mixturam ex aqua, & roob samb. cum sale ammon. & oxym. simpl. per vices ad unciam unam fumendam, vapores aquæ calidæ loco dolente excipiendos ordinabam.

Decrescebat indies malum, ita ut per intervalla patiens ab omni dolore immunis esset; mobilitate jam aliqua articulo rediisse visa; fomno insuper jam pacato, siti absente.

Manebat tamen in eodem statu per octiduum, quin plus emendaretur; hinc morbo mihi quidem non amplius acuto viso; ne hic in chronicum forte, & cum degeneratione articuli adolesceret, ad vota patientis, ut dolore tandem vacaret, iterato rogantis, catena humero circumdata, per eandem manum octo concussus applicabam.

Increscebant inde dolores in pristinam intensitatem; unde seposito mox Electro hesternam artem administrabam per plures dies, una cum extracto Aconiti.

Remittebant quidem dolores a ferocia, nunquam tamen omnino absoluebant; tumore & immobilitate cæteroque affligentibus.

Tentabam denuo Electrum; jamque mites admodum sex concussus communicabam.

Ferebat hos patiens, doloremque ab operatione multum decrevisse asserabat.

Hinc altero die octo concussus, sensim duodecim, tandem sedecim audaciori jam manu experiebatur.

Post secundum tentamen jam sudor per omne corpus, & ad partem præpripriam affectam observabatur cum ingenti
leni.

lenimine, qui indies horis præsertim matutinis copiosior apparebat; urina quandoque turbida, sedimentosa; dolore & tumore sensim remittentibus, donec decimo quarto die disparerent penitus, ex post non redeuntes; mobilitate brachii ex integro restituta.

Post laxans, & aliquam moram, ut in majus virium incrementum resipisceret patiens, tota paulo post sana discessit.

C A S U S V.

LUMBAGO RHEUMATICA ELECTRO CEDENS.

Magdalena W. . . annorum quadraginta octo, septem prolium mater, utcunque cæteroquin sana, conqueritur de Lumbagine Rheumatica, malo per integrum biennium jam infestante, vehementiam subin tantum re-

D 5

mit-

mittente; dolore quandoque ad coxas exporrecto, ad femora quandoque pertingente, & in pedes desinente, & tum cum partium affectarum immobilitate; dolore subin cum torpore vices alternante.

Ordinabatur infusum sassafras, in larga copia per aliquot dies hauriendum.

Tertio die admoto Electro partes affectæ octies concutiebantur, catena pedibus supposita.

Ad primam operationem jam multum decrevisse malum videbatur.

Ad sextam disparuit omnis dolor, ita ut patiens erecto jam corpore incedere, & firmo pede pergere posset.

Præter sudorem de mane plerumque, profusorem, & urinam liberaliorem, aliquoties flocculentam, observare insueti nihil erat.

Patiens

Patiens exinde post laxans Rhabarbarinum ex integro restituta discessit.

C A S U S VI.

RHEUMATISMUS CHRONICUS
CUM TOPHIS AD GENUA, ET
MENSIVM SUPPRESSIONE
ELECTRO CURATUS.

Barbara de H. . annorum octodecim,
virgo, præter emanationem mensium ab anno dimidiato, conqueritur de doloribus rheumaticis vagis per biennium jam, & graviter laceffentibus, in dolorem fixum tandem, cum immobilitate utriusque genu terminatis, tophis utrinque obsessi, tota insuper cachectica, cum respiratione difficili, tussi frequenti, sicca, palpitatione cordis ad motum corporis insolitum, & quodcunque animi pathema, subito apparente, anorexia,
pon-

pondere ab assumptis, pulsu exili, frequenti, urina cruda aquosa, debilitate ingenti, convulsionibus hysteriis per sæpe redeuntibus, somno ab aliquo tempore plerumque interrupto, per sæpe nullo.

Post laxans rhababarinum, cachexiæ mucosæ præ cæteris medendum esse ratus, habitum corporis usu Martis cum amaris, interposita leni a principio, sensim adaucta frictione corporis, emendare & instaurare quantocyus allaborabam; analepticam diætam ubique ordinando.

Neque pœnituit cœpti; post mensē enim jam pridem redierat appetitus, cum magno jam virium incremento, & aliqua corporis torositate, respiratione per de- & acclivia faciliore, sine cordis palpitatione, pulsu pleniore, somno plerumque per plures horas bono, resistente; genubus tamen antiquo dolori mancipatis, tuberosis, rigidis.

Huic

Huic & malo commode obviari posse existimabam, si præter saponem venetum, in aqua calcis solutum, intus & ipsam aquam calcis una cum extracto Aconiti & largo decocti Bardanæ potu cum lacte partitis vicibus exhiberem: ex quorum & usu per tres septimanas protracto; urina singulis diebus largiore, cum filis mucosis, sudore vix non omnimane profuso, & dolor decrescere videbatur.

Ast subito oriebatur anxietas, cum tussi molestissima; quam excipiebat spurum tenax, mucosum, per octo dies succedens, missa pristina arte, oxymell. squillit. cum extracto Myrrhæ, & decoct. polyg. amaræ promotum, tandem cessans.

Repetebam ex post usum Aconiti, cum aqua calcis vivæ, & intus & extus usurpanda.

Ast

Ast quarto die ingruebant convul-
siones hystericae, ad usum olei animalis
Dipp. & infusum chamomillae haud
ægre cedentes; cum ingenti tamen debi-
litate.

Post aliquot dierum moram, ut re-
sipisceret misera, usum nuperæ artis re-
vocabam.

Quinto die novum arti negotium
faceſſebat sæva ophthalmia, quam & al-
tero die sequebatur parotis dolens ad-
modum, cum febre, siti, capitis dolo-
re &c.

Ut oculis consulerem, præter clyste-
res, laxantia eccoprotica eousque porri-
gebam, donec diarrhæa sequeretur per
septem dies durans; oculis insuper col-
lyrium ex aqua Rosarum cum flor. zin-
ci guttatim quater de die instillando;
nuchæ vericatorium admovendo, paro-
tidi post vaporem calidæ, cataplasma
emol-

emolliens continuo applicando, curam denique ubique antiphlogisticam, cum copiosissimo potu decocti hordei cum oxymelle simpl. administrando.

Ad diarrhæam, urinam per plures dies sedimentosam, lateritiam, sudorem denique ultimis diebus largum, universalem, cedebant, & disparebant tandem anomala hæc mala; non citra ingens tamen virium dispendium.

Urgebat jam indicatio vitalis, cui usu aquarum felteranarum cum lacte horis matutinis, juribus carniū, una cum decocto hordei cum lacte per diem, & reliqua cura analeptica ex æquo satisfaciebam, hoc cum eventu, ut patiens post quatuordecim dierum spatium emendata & viribus refecta videretur; doloribus tamen cum tumore utrumque genu, uti continuo hucusque, ita & adhuc, & gravius quidem affligentibus.

CIVIX

Ut

Ut denique & huic malo, pertinaci plerumque, imo & Herculeæ arti non raro illudenti mederer, mox tophis fomentum ex sale alcalino caustico cum calce viva parato, in centuplo aquæ fontanæ soluto, continuo applicandum jubebam; imo audaci consilio, manu tamen provida, ipsissimum lixivium, innocuum certe redditum, intus porrigebam, diætam insuper eupeptam, lacteam plerumque ordinabam; insimul denique ad Electrum accedebam, & utrique genu, catena pedibus submissa, octo a principio, sensim viginti succussus applicabam, huicque methodo per quatuordecim dies insistebam.

Tertio die ingravescabant jam dolores lumborum, de nocte præprimis exacerbati, quos excipiebat ingens urinæ profluvium, ast jam sine floccis mucosis innatantibus; id quod solventi lixivio

xivio deberi, serio meditatus, pro certo habebam.

Pergebat hæc urinæ excretio, sed paulo moderatior indies, sudore insuper post somnum præcipue profusissimo, fœtido; donec decimo quinto die post convulsiones hystericas erumperent menses, liceat mihi albos vocare, lactantibus non infrequentes, & statam subin periodum servantes, qui per triduum fluebant, dolore genuum una cum tumore jam multum imminuto.

Intermittebam interea una cum Electro reliquam artem, viribus aliquamdiu, subministrata per diætam analepsi, consulendo.

Accedebam ex post denuo ad Electrum, viginti, quot diebus, concussus communicando; & loco lixivii, quod patiens quam maxime detestabatur, Extractum Aconiti ad granum semis per

diem

E

diem

diem substituebam, una cum largo decocto rad. Bardanæ cum lacte, hancque artem per mensis spatium porro administrabam.

Præter sudores jam vix non continuos, & cum euphoria quidem, urina & copiosa indies excernebatur, floccis albis, mucosis opacissima, superficiem matulæ continuo dense incrustans: disparebat sensim, & tandem ex integro dolor, disperebant una simul tophi, redibatque articulis pristina mobilitas, ita ut recta incedere sine aliena ope jam patiens posset, bene cæteroquin appetens, sed nonnihil cachectica.

Post aliquot dies oriebatur denuo ruffis cum sputo tenaci, mucoso, copiosissimo, per sex dies durans, ad decoct. rad. polyg. amaræ & oxym. squill. denique cessans.

Post usum Martis cum debita diætâ,
vinosa

vinosa jam, tertia septimana redierunt
menses albi, rubris mox excepti per sex
dies fluentibus.

Discessit tandem bene sana, brevi
post maritata, jam mater.

C A S U S VII.

DOLORES RHEUMATICI CUM
IMMOBILITATE GENUUM AD
ELECTRUM DISPARENTES.

Antonius B. . . tredecim annorum,
prehenditur hoc anno post frigus
incaute admissum, Rheumatismo acuto,
præter varios articulos, humeros præ-
primis & genua acriter infestante.

Oppugnabatur hoc malum præter diæ-
tam convenientem, cura antiphlogistica
a principio; partibus afflictis fomenta ex
sambuci infuso applicabantur continuo;
alvus præterea clystere refrigerante,

ex fero lactis, nitro & oxymelle, aperta
servabatur.

Silebant ad hæc post quatuordecim
dies dolores, patiensque morbo defun-
ctus esse videbatur; ast sine manifesta
causa; qui quidem morbi genius est, alte-
ro die redibat pristinum malum, jamque
hanc, jam illam partem obsidens, hancque
scenam ludere pergebat; donec ad sex-
tam septimanam absolvisse videretur, su-
dore fœtido per plures dies continuato,
urinaque sedimentosa, febre cessante.

Interim, cum patiens per omnem
morbi decursum immoto fere corpore,
ut doloris sensum effugeret, conti-
nuo dorso incubuisset, pedibus retractis,
genibus sursum prominentibus, situs
mutationem etsi quotidie a me monitus;
utrumque genu jam immobile & rigi-
dum observabatur, utroque pede retra-
cto; ad minimum insuper motus tenta-
men

men acerbe dolebant hæ partes affectæ, dolore rheumatico per vices & ex post huc detonante, cum insigni totius corporis, femorum præprimis & pedum marcure sine febre.

Ut siti, siccitati, marcori, vitæ viribus consulerem, diætam lacteam ordinabam, vaporesque calidæ rigentibus partibus quater per diem & diu excipientos.

Corpore sufficienter instaurato, tres præterea doses pulv. Aconiti Indies porrigebam, cum larga quot vicibus decocti Bardanæ lacte remixti quantitate mox superbibenda; diætam jam ex jure carnium, cum carnibus elixis molibus &c. concedendo.

Tandem & Electro utrumque genus leniter concutiebam.

Oriebantur mox post primam hanc operationem enormes dolores ad partes

affectas; unde differre ejus usum ad aliquot dies consultum ducebam.

Revocabam Electrum, & a principio quater, decies sensim, tandem vigies genua, indies a principio, alternis denique diebus concutiebam, catena ubique pedibus subjecta.

Disparebant sensim dolores antiqui rheumatici, subito indies sudore prolixo fetido, urina alba mucosa liberaliter secedente; redibat & sensim vestigium motus in genibus, & jam primis septimanis, commode insisti pedibus poterat, tandem ad finem septimæ hebdomadæ accessit articulis mobilitas; ut patiens jam libere incedere, extendere jam & flectere pedes pro lubitu posset, remanente quadam tamen debilitate, & femorum, pedumque nonnullo marcere.

Cum interea decurrente morbo urgerent symptomata ex vermibus oriunda,

da, seposito jam tertia septimana Aconito, remedia anthelmintica exhibebam; ex quorum usu cum plures lumbrici rotundi ano secessissent, natam post tot ærumnas cachexiam emendare ope Tincturæ Martis vinosæ hucusque studebam; cujus usui in diem hodiernum insistitur, continuatur & usque huc aliquoties per septimanam, præter frictions siccas, Electrum, ut pristinus vigor & torositas rediret, quod & tuto sperare licet: cum jam patiens non firmo talo insistere tantum, sed & vegetiore indies pede pergere didicerit, de cætero nonnihil cachecticus.

C A S U S VIII.
 DOLOR RHEUMATICUS E CERVI-
 CE IN BRACHII ARTICULUM DE-
 SINENS AD ELECTRUM
 DISPARENS.

Catharina D. . . . . quadraginta octo
 annorum, caelebs, doloribus capitis
 olim diu & frequenter obnoxia, appe-
 tente Vere & Autumno plerumque recru-
 descentibus, exacerbatis; jam a bimestri
 præter capitis tremorem, cervicis dolore
 continuo graviter affecta, plerumque in
 humeri sinistri, non raro & brachii una si-
 mul articulos, cum inducta mox horum
 immobilitate defluente: dolore capitis an-
 tiquo subin & monente, cum aurium su-
 furre.

Post venæsectiones, purgantia, in-
 unctiones, vesicatoria gratis administra-
 ta, de virtute Electri aliunde edocta,
 Anno 1773. nostram opem implorat.

Cum

Cum abesset febris, nullumque aliud symptoma obstaret, mox illam Eleetro admovebam, catena manu sinistra prehensa, cervici dolenti sex concussus admodum leves applicabam.

Disparebat mox tremor, ita ut illius vix vestigium superesset, disparebant dolores illico & ad cervicem & brachium, ita ut hoc jam commode moveri, & supinari jam posset.

Dabam ex post extractum Aconiti, quod de mane & ante cubitum sumeret, infusum sambuci superbibendo; ut a frigore insimul & frequentatione aeris nebulosi sibi caveret, serio hortatus.

Redibat tertio die, pristinosque dolores jam reduces, sed oppositam partem, infestantes, e cervice namque in humerum dextrum exporrectos, accusans, tristis & anxia.

Concutiebam & has partes sexies, disparentibus subito doloribus, cum aliqua pulsus celeritate.

Discessit sana, & usque huc non rediit.

C A S U S IX.

MOBILITAS GENU SINISTRO
ADMOTO ELECTRO REDIT.

Anno 1772. cum Vitihöchemii, omni Aula tum temporis, ibi veris amœnitati indulgente, & ego morarer Archiatri munere fungens, illo ipso tempore, cum quidam nobiles Aulici sua me præsentia dignarentur, phænomena Electrica spectaturi, adducit mater rustica filium tredecim annorum, Wilhelmum S. nomine, inter continuos ejulatus pessime claudicantem, genu sinistro rigido, summo

mo pede retracto, digitis pedum insistentem, incedentem.

In causam mali inquirenti reponit mater, se nescire: puerum asserit, post febrem scarlatinam anno superiore, septimo die cedentem, variis & vagis doloribus, humeros & genua præprimis infestantibus hucusque obnoxium fuisse; pondere aliquando onustum, genu saxo imegisse, & ante sex septimanas, postquam pridie nudis pedibus per pagum errasset, & pluvia bene madidus domum rediisset, altero mane hoc malo subito prehensum esse, indies incremente.

In Præsentia Dominorum Aulicorum catena concutiente digitis pedis affecti circumvoluta, genu affecto octo succussus & validos quidem applicabam.

Ad quemlibet ictum electricum subliebat imus pes convulsus.

Ad

Ad primum hoc tentamen jam insignis in articulo motus observabatur, & pateriens jam pede plus extenso incedere poterat, ingratum in partibus concussis fornicationis dolorem accusans.

Mirabantur adstantes subitam hanc mutationem, pramiatum puerum cras redire jubentes.

Rediit, & post secundum tentamen, & succussus jam decem, oborta denuo ex singulo ictu pedis convulsione cito cessante, restitutam articulo pristinam mobilitatem, & rectum jam alacremque pueri incessum omnes gaudebamus.

Totus exinde restitutus puer in diem hodiernum, uti mater ante aliquot dies mihi retulit, optime valet.

CASUS X.
RHEUMATISMUS ARTICULUM
HUMERI LACESSENS, ELE-
CTRO SOLUTUS.

Georgius F. . annorum sexaginta sex,
doloribus rheumaticis vagis, acutis,
misere hucusque & per integras sex
septimanas vexatus, malo ab octo die-
bus humerum dextrum occupante, ibi
fixato, articulum præ vehementia do-
loris immobilem reddente, sine febre
jam, sed non ideo minus acriter tor-
quente.

Nostram in auxilium manum invo-
cat, atque ut prompte succurrerem, di-
urnoque stipendio parem redderem, nu-
merosæ prolis patrem, impense, & oculo
illachrymante rogat.

Catena concuriente dextræ manui
circumdata, per sinistram decem succuf-
sus applicabam.

Sen-

Sentiebat mox patiens ingens lenimen, jamque elevare brachium sine multo dolore poterat.

Altero die eodem tenore viginti concussus communicabam; & jam disparuisse omnis doloris sensus, humeroque integra accessisse mobilitas videbatur.

Ast quarto die redibat patiens, aliquam nuperi mali recrudescentiam dolens.

Concutiebatur denuo vigesies; moxque omnis dolor evanescebat, sensu fornicationis aliquamdiu ab operatione in brachio præprimis sinistro persistente.

Discessit sanus, monitus tamen, ut calente præprimis corpore a frigore sibi caveret, de mane insuper & antè cubitum dosin pulv. Aconiti aliquamdiu sumeret, decoctumque rad. Bardanae superbiberet.

C A S U S X I.

TOPHI MANUUM ELECTRO
SOLUTI.

Elizabetha M. . . quinquaginta duo-
rum annorum, caelebs, a septem
jam annis doloribus rheumaticis male
mulctata, ab ultimo anno perpetuo le-
cto affixa, ambabus quippe manibus ad
digitorum articulos nodis obsitis, ita ut nec
flecti, nec extendi possint, obrigescenti-
bus; utroque genu anchylosi affecto,
toto corpore viribus exhausto, admissa
ad praebandam, mihi, ut artem praeve-
rentarem, Anno 1773. committitur.

Præter diætam eupeptam, analepti-
cam ex juribus carniùm, carnibus elixis,
oleribus mollibus, appetitu quippe vi-
gente, ordinabam infusum saffrafras cum
lacte affatim indies hauriendum.

Viri-

Viribus inde nonnihil refarcitis, curam ab Electro ordiebar: catena brachio circumdata unum ex alio nodum Electricitati positivæ admoveri jubebam, sicque alternatim utramque manum periculo subiciebam, leves a principio fuc-
cussus, & jam nonnisi sex, tandem decem & fortiores, ad tertium denique mensem triginta indies applicando: & tum demum ab operatione abstinebam, quando ad solenniores temporum vicissitudines, de Autumno præcipue, ut & ad quasdam subitas cœli mutationes, tempestate præprimis uda, dolores ferociebant, doloris, qui ejusmodi valetudinarias continuo affligere solet, morbo scilicet in substantiam verso, ut HELMONTIUS ait, nulla ratione habita.

Aquam calcis præterea ex ostreis calcinatis paratam, indies ad libram unam
cum

cum lacte; majorem dosin nauseabat patients, intus propinabam.

Extractum insuper Aconiti Indies ad granum semis cum bona quantitate vel infusi sassafras, vel decocti Bardanae cum lacte superbibenda, partitis vicibus ordinabam.

Partibus obsessis fomenta ex aqua calcis cum sapone veneto, tandem ex solutione salis caustici probe diluti Indies applicanda jubebam.

Genuum rigorem post vaporem calidæ, usu linimenti ex sapone veneto & spiritu salis ammoniaci confecti subin & olei animalis Dipp emendare conabar, Electro his per septimanam aliquoties tantum applicato.

Alvum ad plures dies quandoque stiptam, qui quidem aquæ calcis effectus esse solet, pilulis ex sapone veneto citra jacturam virium movebam.

F

Hac

Hac arte per integras sex hebdomadas, posito, urgente dolore, subin aliquot dierum intervallo, protracta, mire profecit patiens; urina enim continuo liberalius missa, non adeo flocculenta quidem, transpiratione horis præprimis matutinis auctiore, & ad ipsas jam manus apparente, digiti antea rigidi contracti mollescebant, flexiliores jam, ipsique nodi mole multum decreverant, cum optimis cæteroquin ægrotantis rebus, genibus vero ubique rigidis.

Intermisso aliquamdiu usu aquæ calcis, & extracti Aconiti, ut, quid præstaret Electrum solum, uberius experirer, præter diætam convenientem, jam decoctum hordei cum lacte pro potu ordinando.

Per tres itaque septimanas singulis, aut certe alternis diebus, vigesies a principio, tandem trigesies manus obsessas
con-

concutiebam, tophum unum ex altero
positivæ admovendo.

Præter sudores matutinos copiosos
universales, nihil debilitantes, secunda
jam septimana observabatur fudor in vo-
lis manuum largus, continuus, fœtidus,
glutinoso - oleaginosus; urina præterea
prodibat indies copiosa, floccis mucosis
refertissima, ad matulam calcem depo-
nens; digitis insuper rediit flexilitas ma-
jor; ut citra doloris sensum ex- & com-
plicari jam plus possent, nodis quibus-
dam jam ex integro disparentibus, reli-
quis mole multum minutis, genus
vero ubique immobilibus.

Gavisus de pulchro hoc, & certe
non quotidiano eventu, Electrum jam
aliquoties tantum per septimanam ma-
nibus applicandum jubebam; pristinum-
que, ut reliquias morbi dissiparem, &
fomitern forte tollerem, usum Aconiti, ut

& aquæ calcis sed moderatum admodum revocabam; subinde & per plures dies intermittebam, urina tamen indies adhuc larga, sudore & quotidie liberali foetido, præprimis in volis manuum, hocque glutinoso, succedentibus.

Atque hac methodo quarto jam mense disparuerunt nodi omnes, exstantibus illorum adhuc, qui indices obfederant, exuviis, iisque nonnisi mollibus, adeo ut manus jam, acsi nunquam obriquissent, molles, flexiles, torosæ satis, extendi, complicari commodissime sine omni dolore possint, superstite tamen adhuc debilitate quadam, ut prehensa diu teneri non possint, nec pondus facile attolli; quod frictionibus siccis, & Electro subin adhuc applicando, diataque analeptica impetrare forte potero. Cælo interim mutante, aliquæ pristini quasi

quasi doloris reliquæ in manibus sentiuntur.

Genua tamen usque huc ad omnem artem in- & externam rigida manent; quanquam patiens satis agilis propriis viribus e lecto surgere, & scipione sustentata gressus facere didicerit, bene cæteroque appetens & sana: cum olim per integrum annum & ultra lecto continuo affixa, sine membrorum usu, ut vel situm mutaret, aut se erigeret, aliena ope indiguerit.

Moratur adhuc in noscomio, pia, mentisque pacatæ; manebitque porro; ut, an ulla arte emendari genua possint, experiri liceat.

Hanc ipsam Electri virtutem confirmat casus, quem in viro triginta sex annorum observavi. Quem, cum digitorum articulos offerret, nodis grandiori-

bus obfessos, experiundi gratia in hofpitale recepi, ab arte utut derelictum.

Torrente Electrico, citra aliam artem, in nodos indies derivato, ad finem fecondi mensis mole decreverant tubera, ut spem integræ solutionis non dubiam facerent. Ast patiens febre maligna tum temporis epidemica prehensus, acida omnia repudians, septimo die fato cessit.

C A S U S XII.

RHEUMATISMUS SPINAM DORSI
OCCUPANS, ELECTRO DIS-
SIPATUS.

Clara R... sexaginta quatuor annorum, numerosæ prolis mater, de cætero sana, a notabili jam tempore, & ut ipsa ait, sine manifesta causa, forsitan tamen, cum antrorsum inflexo corpore

re labores suos plerumque perageret, ex frigore humido, calefacta spina dorsi, subito admissio, doloribus rheumaticis spinam dorsi occupantibus misere quassa, ut corpore antrorsum flexo incedere cogeretur; post variam artem incassum tentatam Anno 1773. inter lacrymas auxilium, aut lenimen saltem mali rogat, febris tamen expers.

Jubebam mox, ut aliquis ex tyronibus practicis, hac re instructus illam machinae admoveret; atque octies spinam dorsi concuteret. Quo facto patiens praeter insignem doloris remissionem erectiore mox corpore incessit, & laeta discessit, hucusque autem non rediit.

C A S U S XIII.

DOLOR RHEUMATICUS BRACHII
ARTICULUM TORQUENS ELE-
CTRO SUBITO SUBLATUS.

Michael S... quinquaginta duorum annorum, temperiei atrabiliaræ, ex incognita sibi causa,prehenditur dolore subito articulum brachii dextri obfidente, sine tumore, rubore, febre, irrita omni arte per quinque septimanas atrociter affligente, ita ut movere brachium neutiquam, multo minus se vestibus induere posset, cæteroquin bene sanus.

Sistit se ipsissimo die, quo hæc scribo, enixe opem rogans. Catena brachio affecto circumdata, per ipsam manum dextram decem succussus applicabantur.

Mox

Mox ab operatione sine notabili excretionē, aut corporis mutatione cessit omnis dolor; rediit integra mobilitas articulo; ita ut post varias gyrationes, supinationes, pronationes, quos motus cum mira agilitate expediebat, patiens prehensam hirtam clamydem, in inconditum præ gaudio clamorem solutus, sibimet indueret, nobisque omnibus risum moveret; sicque volante pede discederet. Ipsissimum casum pridie in piscatore observare erat.

Prostant adhuc numerosissimi casus, in Collegio Clinico observati, & collecti, qui insignem Electri in profligandis doloribus rheumaticis chronicis efficaciam probarent; cum vero omnes ad unum ex dictis, præprimis si curam spectes, referri possint; illos intactos hic loci relinquendos censui.

CAPUT III.

ELECTRI VIRTUS
IN PARALYSI.

CASUS I.

PARALYSIS PEDUM ELECTRO
SOLUTA.

Regina E. . ancilla rustica, annorum
triginta unius, prævie sana, toro-
sa, rite menstruata, cum Autumnali tem-
pore nudis pedibus per prata incederet;
sine dolore capitis, sine vertigine præ-
viis, subito concidit, cum pedum & in-
sensibilitate & immobilitate; quam mox
& excipiebat involuntaria urinæ excre-
tio per quinque dies durans, ex post
sponte cedens.

Domum delata, sine omni arte, le-
cto affixa, suoque fato in quartam septi-
ma-

manam relicta, nostram tandem exposcit opem.

Præter frictions partium affectarum siccas, urticationes pulv. Aconiti doses indies tres absumendæ, cum fl. sambuci & fassafra infuso mox superbibendo, ordinabantur.

Ex horum usu per tres septimanas protracto, sudore inde quot mane universali, largo, rediit tandem partibus affectis aliquis, sed obscurus admodum sensus, digitisque pedum levis motus.

Admissa tandem Anno 1773. ad nosocomium, præter liquorem cornu cervi succinatum a principio ad triginta, sensim ad quadraginta, ad quinquaginta denique guttas cum infuso fl. Arnicæ, bis de die sumptum, Electrum, experiri cepit.

Catena pedibus supposita jam per hanc, jam alteram manum octo a principio

capio, duodecim tandem succussus applicabantur.

Post primum tentamen sentiebat in partibus affectis sensum fornicationis, cum tremore sed non diu durante, pulsu insuper, naturali alias, ab operatione crescente.

Continuabatur præter liquorem cornu cervi, frictions siccas &c. Electrum per integrum mensem.

Prima septimana horis matutinis erumpebat sudor largus, universalis fetidus; partes affectæ cœperunt dolere, cum aliquo motu jam non obscuro.

Secunda septimana jam pedes in lecto movere poterat patiens, absente dolore.

Ad tertiam septimanam jam insistere pedibus, & scipione adjuta jam progredi poterat.

Quarta septimana firmo pede inces-
sit, erecta, & jam tota sana, oborto hu-
cus-

---

cusque indies de mane sudore prolixo, fetido, qui post solutum quinta septimana tributum lunare cessit.

Semoto Electro, cum reliqua arte, servabam industriam ancillam in nosocomio; ut ab injuriis aeris, & rusticis, qui eam expectabant, laboribus aliquamdiu abesset.

Post quatuordecim dies, sanissima hucusque, conqueritur de vertigine, tinnitu aurium, dolore capitis pulsatorio, cum signis plethoræ motæ: quæ vero symptomata ad venæsectionem cito disparebant. Discessit paulo post penitus restituta.

C A S U S II.

PARALYSIS EX APOPLEXIA ELECTROEMENDATUS.

Susanna F... lotrix, quadraginta quinque annorum, nonnihil cachectica subito

bito inter lavandum concidit apoplectica,
malo cito desinente in Hemiplexiam.

Altero die defertur in nosocomium.
Totum latus dextrum a capite ad cal-
cem pedis usque fideratum erat, & pa-
ralyticum, sensu & motu omni destitu-
tum, pulsus durus & rarus, respiratio
profunda rara, caput calens, tumens,
rubens, cum somno profundo, perpe-
tuo, abolitione sensuum licet non per-
fecta, abdomine tumente, urina inscie
missa, &c.

Ad minuendam molem movendo-
rum, atque ut remedia stimulantia &c.
tutius exposit administrari possent; ve-
næsectionem instituebam; clysterem mox
fortiter revellentem applicandum jube-
bam. Ex quo sequebatur aliquoties al-
vus pultacea; vesicatoria insuper nuchæ
& suris admovebantur.

Cum

Cum medicamenta ori immissa non deglutita, foedo spectaculo ex ore mox prolaberentur, resolutis musculis genarum & labiorum; præter clysteres ter de die reiteratos nihil tentabam; a frictionibus & hoc die abstinendum ducebam: ne gravato jam satis capite impetum humorum eo versus augerem; sicque plus nocerem, revulsioni tantum insistendum ducens.

Altero jam die patiens nonnihil ad se rediisse videbatur, facie jam non adeo calente, in latere non paralytico ututensa, angulo labiorum sursum tracto; balbutire enim subin incipiebat, oblataque licet ægre admodum & in pauca quantitate deglutire, partibus affectis jam plus calentibus, pulsuque in his pleniore.

Hinc mixturam ex aqua Roris marini cum sale volat. cornu cervi aceto factura-

turato, infusumque Arnicae fl. per vices ingerendum, partes affectas post frictiones siccas spiritu salis ammon. cum aqua Rorismarini remixto inungendas, de mane & vesperi clysterem applicandum, vires juribus carniū reficiendas ordinabam.

His per septimanam in usum vocatis, functiones mentis jam emendatiores videbantur; quin tamen aut motus, aut sensus vestigium in partibus paralyticis observare esset, deglutitione sola indies multum proficiente.

Tentandam jam ambram statuens, bis de die grana decern a principio porrigebam, sensim ad quindecim ascendendo, infusumque Arnicae sensim superbibendum, artubusque paralyticis praeter frictiones continuandas, urticationes indies applicandas jubebam.

Cum

Cum vero ex horum usu patiens non plus proficeret; ego interim per febrē supervenientem magnam, & tremorem partis affectæ convulsivum tolli non raro paralyſin experiundo didicifem: ut naturam imitarer, & tremorem ſaltem convulsivum inducerem; Electrum concutiens, intacto tamen capite, artubus paralyticis applicare audebam.

Ceſſit e voto tentamen; catena enim digitis pedis ſiderati circumdata, ſicque per manum affectam, ope fili ex auri-chalco, octo ſuccuſſibus inſiſctis, jam tremor pedis ſubſiliens ad momenta quadam, motusque novus, involuntarius tamen, in digitis pedum obſervabatur, poſt Electrum tamen cito deſinens: partes inſuper affectæ poſt operationem plus incaleſcebant; pulſusque increſcere videbatur.

G

Præ-

Præter urticationes, liquorem cornu cervi, cum infuso fl. Arnicæ, altero die nova suscipiebatur operatio; hæcque per integrum mensem ab octo ad duodecim tandem succussus continuabatur.

Tertio jam die in partibus affectis dolor, quem patiens facie, & certo quodam ejulatu prodebat, ad singulos ictus observabatur; pulsus insuper ad carpum brachii affecti erectior, plenior, quam in sana parte apparebat; ubique præterea tremor convulsivus in pede ab operatione animadvertebatur.

Octavo die tumor in partibus paralyticis & laxitas multum remiserant, cum apparente de mane plerumque sudore calido, universali.

Decimo quarto die præter sudorem hucusque largiorem, calorem in affectis partibus majorem, pulsusque plenior jam voluntarius in digitis manuum pedum-

dumque motus observabatur; pariensque jam multum rediisse ad se videbatur; ad interrogata enim per signa respondebat, sed mox illachrymans. Imo quædam vocabula perceptibiliter satis pronuntiabat.

Ad tertiam septimanam jam attollere brachium, pedes plus movere, ad se trahere poterat.

Ad finem quartæ septimanæ sola erigere se in lecto, & post iteratos conatus surgere potis erat; imo proprio consilio scipione nixa, aliena insuper manu sustentata, gressus tentabat; sicque indies conclave obambulare pergebat, claudicando semper, semper baculo innixa, motum tamen & sensum nacta, difficultate linguæ, malo immedicabili, ita ut nonnisi balbutiendo & quædam tantum vocabula proferre possit, in diem hodiernum laborans. Admissa exposit ad

præbendam, & usque huc claudicare, incedere tamen, balbutire, ad interrogata tamen aptissime, & per signa ad minimum respondere pergit, de cætero sana.

C A S U S III.

PARALYSIS EX COLICA PICTONUM ELECTRO CURATA.

Sophia E... annorum viginti duorum, virgo compta, pia, prævie bene sana, incidit post esum olerum, uti creditur, in vase cupreo, stanno non obducto, coctorum, una cum patre & fratre in atrocissimos dolores imi ventris, cum anxietate inexplicabili, mox vomitu, diarrhæa exposit frequentissima, dolore capitis, febre, siti ingenti, prostratione virium summa. Luctatur cum his angustiis cum fratre per integras tres hebdomadas, ferociam tamen interea
ad

ad tempus remittentibus: donec cessante
omni dolore brachia & pedes Paralyfis
occuparet, patre jam tertio die atrociam
mali extincto. Paralyfi accedunt hor-
rores indies vagi, cum febricula con-
tinua, indies depascente; paulo post
universum corpus foeda scabies incrustat.

Misella his malis per integros tres
menses vix non confecta, tandem Anno
1769. in nosocomium transportatur, to-
ta emaciata, & scabie foeda, cum pulsu
exili, frequente admodum, febricula
hectica, ad vesperam exacerbari solita,
appetitu dejecto, siti magna, urina par-
ca, stranguriosa, alvo in quartum diem
clausa, artubus eousque paralyticis, ut
ne digito quidem manus vel pedis levif-
simus motus superesset, superstite ta-
men sensu, etsi satis obscuro.

Ut molestae scabiei mederer, simul-
que vitae viribus consulerem, febrem-

que abigerem depascentem, præter hordei decoctum cum lacte affatim bibendum, corticem Peruvianum cum floribus sulphuris, una cum diætâ lactea, ordinabam.

His per septimanas quinque usurpatis, disparebat scabies, cum torositatis incremento, febricula jam multum imminuta, appetitû insuper vigente, cessa denique, ut ad voluntatem digitos erigerent, artubus facultate.

Præter corticem cum diætâ lactea, & Electrum convocabam; catenaque pedibus supposita, jam per hanc, jam alteram manum, ope fili ex aurichalco, a principio sex, sensim decem, quindecim tandem indies, aut alternis subinde diebus, ictus infligebantur; huicque tentamini per menses duos insistebatur, intermissâ, cum menses fluerent, operatione.

Ele-

Electrum primis diebus validis doloribus excipiebatur, in fornicationis sensum tandem desinentibus.

Tertia septimana rediit fluxus menstruus ab anno dimidiato retardatus.

Quinta septimana redire jam cœpit læsa torositas, febricula vix non sopita, motu insuper extremis jam redeunte.

Sexta septimana jam optima patiens experiri vires tentat; erigere se propriis viribus allaborat, febre immunis.

Septima Hebdomada alienis tamen viribus adjuta gressus tentat, perficit.

Ad finem secundi mensis denique subaxillari fulcro nixa incedere gestit.

Seposito Electro, seposita & omni arte, rem tempori coryphæo, & naturæ dedi; diætam & insuper eupeptam, analepticam, ex carniū jusculis, ovis forbilibus, carnibus albis teneris &c. cui ab aliquot jam septimanis assueverat,

jam largiorem, ut appetitui indulgerem, jam & vinofam concessi.

Inde torosior indies, tandem abjecto fulcro sola incessit; firmo talo perrexit; fanissima discessit virgo lepore dives, paulo post nupta marito, jam mater.

Frater ejus idem fatum expertus, & præter Paræsin Catalepsi correptus periodica, corticis usu & Electri ope, reconvalescere pergit, brevi e nosocomio discessurus.

C A S U S IV.

ARTUUM PARAESIS OPE ELECTRI EMENDATA.

Andreas H. . . annorum tringinta duorum, texturæ gracilis, prolis unius pater, Paræsi omnes artus occupante,

pante, totus emaciatus Anno 1769. in nosocomium transportatur.

Post examen constitit, morbum ante quatuor jam annos subito & sine manifesta causa invasisse, & post noctem tranquillam, surgentem pridie sanum, cum vertigine, artuumque torpore occupasse, sensim in impotentiam harum partium profectum esse; ut jam brachia ad voluntatis imperium movere, quin inceptus vix motus jam langueret, deficeret, aut pedibus insisterere, quin titubaret, aut progredi, quin fluctuaret, pedemque revocaret, omnino non posset, superstitite tamen in partibus sensu, sed obscuro tamen.

De cætero cum cibi appetentia, cæteræ functiones rite procedebant, pulsu tamen exili, cum frigore extremorum.

Frictiones sicca, inunctiones aromatica, urticationes, balnea, quæ quidem frigida ubique suaferam, oleum animale Dipp, Ambra diu & ad scrupulum unum sumpta, infusum fl. Arnica &c. una cum diæta analeptica, aut omnino nihil, aut parum certe profuerunt.

Unde præter usum corticis, & diætam lacteam Electro partes affectas, torpidas, excitare statuebam.

Continuabam operationes indies ad sex concussus per integrum mensem; quin malum insigniter decreveret.

Post aliquot septimanarum spatium redibam denuo ad Electrum, indies jam decem concussus applicando, huicque tentamini, servato usu corticis cum diætâ lactea, per mensis denuo spatium insistendo: ast præter fornicationis sensum a quatuordecim diebus jam, post quam-

quamlibet operationem, & auctiorem nonnihil partium torositatem, plus commodi nihil obtinebamus.

Posito unius hebdomadae intervallo, ut respiscere interea misero daretur; subibat hic gaudens nova tentamina.

Hisque ad finem denuo unius, & jam tertii mensis ad quindecim indies concussus adhibitis, rediisse partibus majorem torositatem, majorem insuper motum impense lætabar; patiens enim solus jam conclave obambulare, fallente tamen subin pede, poterat.

Post denique unius septimanæ moram, quartum & ultimum mensem, præter frictions siccas, operationibus Electricis impendebam. Et ecce: post sudorem indies de mane largum, redibat sensim major partibus torositas; increcebat motus, ita, ut patiens jam liberius incedere posset, superiores & ar-

tus

tus promptius movere, disparente vertigine; paulo post ad suos dimissus, manente tamen semper aliqua partium prius affectarum imbecillitate.

C A S U S V.

PARAESIS EX DOLORIBUS RHEUMATICIS ELECTRO CURATA.

Andreas B. . annorum viginti unius, cælebs, olim doloribus rheumaticis vagis obnoxius, a quadriennio valetudinarius, plerumque lecto affixus, & ab hoc tempore artuum superiorum & inferiorum paræsi, cum imminuta partium affectarum torositate, continuis insuper brachii præprimis sinistri, pedumque doloribus lancinantibus prehensus admittitur Anno 1772. in nosocomium, curru advectus.

Ma-

Malum ex frigore, corpore æstuan-
te subito incaute admissio contraxerat,
quod ingrato per omnes artus formica-
tionis sensu a principio percipiebat, in
stuporem manuum & pedum adolef-
cens, tandem in dolores has partes con-
tinuo & acriter affligentes, desinens, cum
imminuto sensim motu, ita ut patiens
brachium finistrum vix elevare, pedi-
bus nullatenus, nisi fulcro axillis suppo-
sito, & tum ægerrime, non incedere ta-
men, sed repere tantum possset, vigen-
te tamen appetitu, pulsu utut exili,
somnia nullo.

Ab Extracto Aconiti, cum largo
quot vicibus decocti Quajaci cum lacte,
potu, una cum diæta lactea curam or-
diebar; huicque arti, citra lenimen ta-
men mali, per tres septimanas insiste-
bam.

Liquo-

Liquorem præterea cornu cervi succinatam a guttis viginti, ad quinquaginta tandem bis de die, superbibendo infusum fl. Arnicæ, per tres itidem septimanas, ast gratis denuo porrigebam.

Unde Electrum simul adhibebam, catena pedibus subjecta per utramque manum alternatim sex a principio ictus communicando.

Increscebant inde dolores in ferociam, ita ut ad preces patientis recedere ab eo aliquamdiu consultum ducerem, pristinae tamen arti ubique insistendo.

Post decem dierum moram revocato Electro, sexies indies, sensim octies, decies tandem, partes affectæ concutiebantur; huicque tentamini per integrum mensē, ferie non interrupta, insistebatur.

Ad

Ad tertiam jam septimanam observabantur sudores de mane fœtidi, infrequentibus diebus redeuntes, cum mitigatione notabili dolorum, motusque plus incrementis indiciiis, torositatis augmento aliquo.

Recedebam aliquantisper ab Electro; & jam jura carniū, carnes ipsas, olera mollia, quam diætā patiens avidissime expetebat, decoctum vero hordei cum lacte pro potu ordinario concedebam, liquoris cornu cervi usui pertinaciter insistendo.

Periclitabar denuo per integrum mensem probatam cæteroquin Electri virtutem, alternis id jam diebus, ad duodecim tamen succussus applicando.

Præter sudores indies de mane copiosos, urina insuper per diem larga mittebatur, & jam flocculenta quidem, hoc cum effectu, ut dolores antiqui pluri-

plurimum remississent, ad aeris mutationem subin exacerbati; rediisset jam partibus motus, ut elevari brachium, etsi cum incommodo, pedibus insisti, sine scipione incedi, sed agere adhuc possit, corpore insuper universo torosiore.

Post aliquem iterato per septimanam a machina recessum, datumque laxans, ut primas vias a crudo indigesto, quod monebat, expurgarem; Electrum tandem curæ colophonem addebat; hujus enim virtute efficiebatur, ut post tria tantum quot septimanis ad viginti succussus tentamina, tertia septimana torosus jam patiens, liberrime incederet; artus superiores pro lubitu moveret, re-crudescente tamen ad aeris mutationes nonnullo dolore, superstitite & aliqua in partibus prius affectis imbecillitate; ut labori nonnisi duro, non tamen omni impar sit.

Con-

Concessi adhuc aliquam in nosocomio moram; ut ex diata viribus plus proficeret. Contraxit paulo post scabiem ex contagio, qua per artem disparente, tandem & ipse discessit.

C A S U S VI.

PARALYSIS EXTREMORUM POST
FEBREM PUTRIDAM ELECTRO
EMENDATA.

Sebastianus H. annorum viginti duorum, extremo, ne aquis suffocaretur, periculo expositus, & inde non levi terrore perculsus, brevi post febre maligna putrida, corripitur, octavo morbi die in Paralyfin omnium artuum terminata, indoctam quippe medentis manum experta.

Empiricus novum hunc morbum, Herculea pro more arte, dictante Ace-

H

fia

fia Magistro, balneis scilicet, unguentis, Emplastris ubique antiparalyticis, quidquod ipso pulvere Bezoardico Sennerti, specifico cephalico Michaelis, cautissima manu remixto, imo tandem, & quis ultra? amicissimo nervis specifico antepileptico Marchionum, cum granis quatuor & semis nitri perlati & totidem granis antimonii diaphoretici abluti, sacra dixisses anchora, sistere, & quis protervia morbi non indignetur? incassum allaborat.

Septimo mense ad nos defertur Anno 1773. Artus offert omnes paralyticos ita, ut liquata omni corporis torositate, vel minimus tantum manuum pedumque digitis motus superesset, superstite tamen sensu etsi obscuro, facie insuper cachectica flava tristi, cum lingua onusta, sapore fœtido, appetitu pro-

prostrato, pulsu debili, celeri, excretionibus omnibus foetidis, somno nullo.

Primis viis Rheo & cremore Tartari leniter expurgatis, acidis fossilibus, ex post cortice peruviano febris reliquias sopiebam; vinumque præter diætam ex cremore hordei, fructibus horæis &c. aqua succo citri acidulata remixtum concedebam; tandemque ventriculo per Elixir. vitrioli acidum consulebam.

Profligata cessit febris; rediit appetitus; viresque insurgabant, Paralyfi tamen nihil emendata.

Corpore ex usu corticis, cum diætâ lactea per trium septimanarum spatium plus instaurato, præter frictiones siccas, partes fideratas alternis a principio diebus octies Electro concutiebam; sicque per mensẽ

integrum pergebam, sensim augendo
concussuum numerum ad duodecim;
quin hos conatus insignis aliqua muta-
tio exciperet, torositate tamen indies
increfcente, somno restituto.

Seposita pristina arte, liquorem
cornu crevi ad guttas triginta a prin-
cipio, ad quinquaginta tandem indies
bis imposterum sumendum, infusum-
que fl. Arnicae quot vicibus superbiben-
dum ordinabam; jura insuper carni-
olera mollia, fructus horæos &c. conce-
debam; tandemque ad Electrum redi-
bam; quo indies per mensis spatium
partes jam fortiter duodecies concute-
rentur.

Præter fornicationis sensum, ope-
rationes a principio excipientem, secun-
da jam septimana dolor mox ab Electro
in partibus affectis observabatur, ali-
quamdiu durans; ingruebat insuper
tertia

tertia septimana sudor de mane foetidus, largus; motusque jam non obscurus, cum torositate, artubus redire cœpit.

Continuato in tertium mensem Electro, jam ter per septimanam ad viginti succussus applicato, una cum liquore cornu crevi & infuso Arnicae, prodeunte indies urina cocta, sudore de mane copioso foetido, torositate insigniter aucta, moveri jam manus, & pedes poterant. Ad finem tertii mensis erigere se in lecto, vertere se patiens pro lubitu potis erat.

Decima quarta septimana propriis viribus surgere cœpit, & sustentaculo adjutus per conclave obambulare.

Protracto in quintum jam mensem Electro bis aut ter quot septimanis ad viginti, subin ad triginta ictus, una cum liq. c. c. patiens bene sanus, torosus satis, recuperato artuum superiorum

rum motu, incedit indies fulcro tamen
adjuvandus, pede quidem celeri, sed
minus firmo, superstite imbecillitate præ-
primis ad articulos.

Moratur adhuc in nosocomio, vires-
que Electri experiri pergit.

Suppeterent quidem casus quam-
plurimi in diario notati; qui inimitabi-
lem certe Electri in sananda Paralyfi
virtutem liquido demonstrarent; ne vero
hæ pagellæ in volumen excreverent; di-
ctis acquiescendum putavi.

CAPUT IV.

ELECTRI VIRTUS
IN SPASMO
ET
STUPORE.

CASUS I.

SPASMUS DEXTRUM PEDEM OC-
CUPANS ELECTRO SOLUTUS.

Wilhelmus S... quinquaginta anno-
rum, temperiei atrabilaria, præ-
vie fanus, ex frigore incaute suscepto,
spasmo corripitur, pedem dextrum, ut
nec huic insistere, multo minus ince-
dere posset, per quadriduum occu-
pante.

Cum neque frictionibus, neque in-
unctionibus, sudore denique copiosis-

fimo prolecto malum non remitteret: in nosocomium infertur patiens. Parte spasmō contracta Electro sexies concussa, absolvebat mox rigor; patiensque illico libere incedere noverat, suborto tamen in parte prius affecta sensu fornicationis & superstite aliqua partis debilitate.

C A S U S II.

DOLOR CUM SPASMO POST FEBREM INTERMITTENTEM PEDEM OCCUPANS ELECTRO CURATUS.

Michael H... triginta duorum annorum, temperamenti atrabilarii, post febrem tertianam vernalem præmature sopitam, incidit in tumorem imi ventris, & pedum, qui varia arte oppugnatus tandem cessit, relinquens dolorem
ad

ad pedum malleolos, usque ad furas continuo & per quinquennium affligentem, ad aeris mutationem exacerbari solitum, & tum praepriis cum spasmodicis pedum contractionibus graviter laceffentem.

Post variam artem gratis administratam, vehementia doloris jussus, nostram opem implorat.

Catena pedibus supposita, per utramque alternatim manum sex concussus applicabantur.

Disparebat mox dolor; hujusque loco formicatio in partibus affectis sentiebatur, per omnem diem & noctem durans.

Altero mane erumpebat insolitus sudor, largissimus quidem; quem calor urens in pedibus excipiebat, cum pulsu citiore, urina ex post turbida.

Tertio die redibant dolores; redibat & patiens.

Applicabantur jam decem succussus admodum validi.

Disparebat & jam mox omnis dolor; sed ingrediebatur febris.

De nocte erumpebat sudor profusissimus, foetidus, cum pervigiliis; quem somnus excipiebat per quatuor horas pacatissimus, urina exposit turbida, cum plena euphoria.

Circa vesperam ejusdem diei invadebat dolor capitis cum auditus difficultate; quæ vero incommoda disparebant post horam, sine crisi sensibili, patiente exposit dolore vacante, sano.

C A S U S III.

SPASMUS MAXILLAE ELECTRO
SOLUTUS.

Catharina S... ancilla, rustica, viginti duorum annorum, malo hysterico olim frequenter obnoxia, ab aliquot annis satis sana, subito sentit spasmo constrictis maxillæ musculis os pertinacissime claudi, urgente hoc malo per plures dies, nullo remedio extus applicato hic proficiente.

Applicatur a Chirurgo speculum oris, ceditque maxilla: ast incidit patiens præ dolore in deliquium animi.

Post mensem redit idem spasmus.

Tertio die me accedit. Admovebam eam mox Electro. Catena concutiente uni maxillæ articulo admodum, per alterum scintillas Electricas sex communicabam. Cedebat spasmus;

mus; articulisque spatio minuti primi sensim tamen mobilitas redierat.

Interrogata, ut nuper, ore per plures dies clauso, vitam servasset; respondebat, se per interstitium ex evulso dente relictum, panem & alia frustulatim linguæ communicasse.

Post viginti dies redibat, eodem malo affecta, spasmo itidem ad sextum concussum remittente.

C A S U S IV.

STUPOR BRACHII ELECTRO SUB- LATUS.

Catharina H... annorum quinquaginta octo conqueritur de stupore brachii dextri citra manifestam causam sibi oborto, & jam a multo tempore cum imminuto admodum tactus sensu, citra signa tamen instantis Apoplexiæ, affligente, de cætero bene sana.

Ad

Ad fex Electri concussus, parti affectæ applicatos, oriebatur in brachio affecto insolitus tremor, non diu durans, cum subsequa mox pristini sensus restitutione. Mirum, quod operationem spura glutinosa copiosa, oborta tussi, exciperent; patiensque ad frequentem narium emunctionem sollicitaretur; auditusque insimul ab aliquo tempore gravis, in ingens patientis gaudium emendaretur.

C A S U S V.

STUPOR SINISTRI PEDIS AD ELECTRUM MOX CEDENS.

Georgius A... viginti annorum, prævie sanus, cum humida aeris constitutione in Ecclesia PP. Prædicat. divino officio interesset,prehenditur
stupo-

stupore pedis finiftri cum abolito tactus fenfu.

Transportatur ad ædes meas, Ecclefiæ vicinas. Ad decimum Electri ictum redibat pedi fenfus, citra excretionem aliquam; Patiensque expoft libere inceffit, domumque rediit, ut a frigore fibi caveret, monitus.

Ante aliquot menses ad ſex ſuccuſus Electricos ceſſit mox ſtupor manum ſatrapæ dextram diu jam occupans. Invaluerat malum, per paroxyſmos tamen ingraveſcens adeo, ut ſcribentem non raro manum mox fenſus fugeret, impotentia ſubito captam; & e digitis calamus clam elaberetur. Poſt ſextum ictum Electricum diſparebat ſtupor, redeunte potentia; ut manus jam in pugnum validum complicari, finiftræ jam æmula poſſet, dextramque meam, periculi ergo

go prehensam, validissime peremeret. Discessit gaudens. Ast paulo post per literas recrudescentiam aliquam morbi accusat D. Patiens. Jussi ut ad Electrum rediret, usque huc expectatus.

C A S U S VI.

STUPOR CUM TUMORE PEDUM
ELECTRO DISSIPATUS.

Nicolaus S. quinquaginta quinque annorum rusticus, Podagra ab aliquot jam annis prehensus, malo hucusque bis per annum solenniter recurrente, ante sex hebdomadas ultimo paroxysmo defunctus, & ab hoc tempore pedum impotentia cum stupore, & tumore ad tactum duro, captus, adeo, ut pes uterque ad astragalos usque monstrose tumeret, & profunde, obscure tamen doleret, motu omni abolito, admittitur in hospitale anno 1773.
in

in Julio, totus emaciatus, sine febre tamen, appetitu insuper vigente.

Dieta analeptica, ex lacticiinijs plerumque per aliquod hebdomadas refecto ordinabatur Extract. Aconiti, cum decocto Bardanae cum lacte ter de die sumendum. Cujus usum per duas septimanas protractum tandem sudor de mane non ita copiosus tamen, excipiebat, tumore pedum jam nonnihil mollescere viso.

Tandem semel de die pedes octies a principio, vigesies sensim Electro contutiebam, operationem per sex hebdomadas continuando.

Post prima tentamina mox ab Electro oriebatur ingens in pedibus tumenibus dolor, brevi cessans.

Post secundam septimanam observabatur indies post somnum plerumque bonum, sudor copiosus foetidus, cum
mol-

mollitie tumoris majore, remissione doloris, stupore per vices evanido.

Post quartam septimanam præter sudorem reliqui corporis quot mane largum, urina per diem liberalius missa flocculenta apparere cœperat, sudore jam ab aliquibus diebus ad pedes tumentes copioso, cum decremento notabili tumoris, redeunte nonnullo motu, stupore dissipato.

Post quintam septimanam, sudore fœtido & urina flocculenta indies largis, decreverat multum pedum tumor, sudore jam ad plantas pedum continuo, unguinoso, fœtido, motu pedum indies increfcente.

Post sextam septimanam jam pedibus calceos induere poterat patiens, jamque aliquot per conclave gressus facere, nonnihil debilitatus, sudore præprimis ad pedes indies adhuc largo fœtido.

Seponebam Electrum una cum Aconito; & præter diætã analepticã jam vinosã, frictions ficas ordinabam; frequentemque motum aliorum a principio ope iuvandum suadebam.

Proficiebat patiens brevi admodum tempore adeo, ut post aliquot septimanarum spatium dissipato tumore & stupore omni, firmo talo solus incederet, & paulo post totus sanus discederet.

CAPUT V.

ELECTRI VIRTUS
IN VARIIS MORBIS.

C A S U S I

TUMOR VENTRIS TYMPANITI-
CUS POST EXCRETAM ENORMEM
GLUTINIS COPIAM ELECTRO
DISSIPATUS.

Catharina R. . . . viginti annorum vir-
go, nunquam menstruata a decem
jam annis sævis convulsionibus tentata,
ab ultimis annis malo indies gravissime
prehenſa, ut cum jam inflexilis disten-
deretur & rigida, corpore jam versus
anteriora inflexo, obrigefcente, jam
versus posteriora incurvato, pro obſeſ-
ſa ab ignaris, diu haberetur, de cætero
tota cachectica, admittitur post variam

artem gratis administratam Anno 1770.
in nosocomium.

Pulsus erat exilis inordinatus, respiratio ad minimum motum difficillima cum palpitatione cordis; urgebat insuper continuus dolor capitis cum vertigine, tinnitu aurium, nausea, & conatu vomendi, appetitu prostrato, gravamine ab assumptis, ructibus, borborygmis, alvo inordinata, urina aquosa, instante paroxysmo copiosa, somno turbulento, debilitate summa, pedum & imi ventris tumore, insipientia.

Convulsiones hystericæ redibant vix non indies, incerto tamen tempore; jam enim somno excitatam subito prehendebant; jam de mane, ad vesperam subin ingruebant; easque primis mensibus semper sputum sanguinis præcedebat, & excipiebat, cum ingenti debilitate ita, ut raro lecto exesse misera potue.

potuerit; neque hic, oleum animale, Dipp, non cortex, non opium neque antihysterica reliqua proficiebant.

Luctatur cum his ærumnis misera per sex menses in ludibrium artis. Donec pertinaci usu Martis jam vino soluti, jam in substantia propinati, jam antihystericis, subinde ipso opio mixti una cum frictione corporis, & diætâ instaurante, appetitu inde revocato, & corpore insigniter emendato, deservescere tandem inciperet morbus jam minus frequens, ad decimum mensem rarissime & nonnisi ad validum animi pathema recrudescent; ad finem denique anni post Asthma convulsivum subito abortum, & cito desinens, erumpent primi menses, in pauca quantitate per aliquot dies fluentes.

Gaudebamus omnes de devicto eo-
usque morbo, tantæ molis viso; & ven-

turam brevi integritatem læti expectabamus.

Ast fefellit spes; paulo enim post subito reasurgit imus venter, sensim in magnam satis molem exporrectus, cum dolore capitis, nausea continua, anorexia, lumborum dolore, debilitate ingenti &c. tumore jam steatoma mentiri, jam tympanum referre viso, ad latera depresso, antèrius prominente.

Pugnabam omni arte, & diu quidem; ut tumorem hunc expugnarem. Purgantia amara carminantibus mixta, stomachica, roborantia, aromatica, imò ipsum quandoque acerrimum piper præter frictions, inunctiones cum oleo camphorato, clysteres, & diætam analepticam vinosam &c. larga manu porrecta hoc fine, ut alvo pertinaci soluta, intestinorum vis contractilis augetur, & contra aeris rarefcentis, distendere

dere intestina nitentis potentiam, opposita potentia prævaleret, alvum quidem subduxerant, siccam, globosam cum aliquo lenimine, metumque steatomatis sustulerant; speratam tamen morbi catastrophem, non induxerunt, Tympanite enim continuo urgente.

Fateor, symptomata hæc omnia veribus deberi, quorum ex pluribus signis non levis suspicio erat, serio credebam. Hinc anthelmintica varii census, sed & itidem incassum administrabam. Tandem, cum salem communem, a puella cachectica proprio consilio sumptum, avidissime quippe expetitur, pulchre profuisse, indeque copiosissimos lumbricos cum disparente mox tumore excretos fuisse, meminissim; in ejus usum ruebam, de efficacia ex actis Anglicanis, cæteroquin certus.

Altero mane sine mora uncias quatuor falis fontani in sufficiente quantitate aquæ soluti porrigebam.

Deglutit optimâ patiens lingua utut nauseante, muriam. Et ecce: paulo post vomitu reiterato prodit gluten variegatum, ingratham fracedinem spirans, subputridi, uti refert patiens, saporis, duodecim libras pondere æquans; per alvum insuper exposit ter solutam & magna ejusdem glutinis copia secedit. Abdomen mox multum detumescebat, disparente dolore capitis, redeunte appetitu. Interim patiens conquerebatur de fiti inextinguibili, urina exposit stranguiosa; quibus symptomatibus aqua frigida succo citri acidulata, cum pauxillo vino, calice tamen non fecundo propinata, sed persæpe in parva copia hausta pulchre medebar ita; ut post

post noctem fatis tranquillam optime se haberet, agilis jam, & bene appetens.

Præter frictions imi ventris continuo bis de die & diu continuandas, mixturam ex aqua menthæ, cinamomi, sale Tacheniano & succo citri cum syrupo cinam. frequenter ad unciam unam sumendam ordinabam.

Hoc non obstante altera septimana redibant pristina symptomata, dolor capitis, nausea, tumor ventris tympaniticus, hicque jam auctior.

Offerebam denuo & jam sex uncias salis fontani in aquæ fontanæ sufficienti quantitate soluti.

Ingerit tremula utut lingua morigera in omnibus patiens, moxque reddit vomitu ad quartam vicem repetito jam sedecim libras glutinis, alvo exposit quater & enormem ejusdem mucii copiam excernente, cum detumescencia ab-

dominis insigni, nausea sublata &c. subsequa tamen siti & urina jam plus stranguriosa, eadem, qua primo, arte emendatis.

Ordinabam præter diætam ubique analepticam, pristinam mixturam ex sale Tacheniano &c. Ex cujus usu mire proficere patiens indies videbatur.

Ast sexto die redierant antiqua mala cum abdomine denuo & jam plus tumente.

Propinabam septimo die denuo sex uncias salis. Secedebant denuo ad minimum sedecim unciaejusdem glutinis, cum pristinis symptomatibus, pristina arte sublatis.

Post octo dies ludebatur eadem scena. Hæcque incommoda redibant, disparebant alternando, donec quinque libris & semis salis decem septimanarum spatio absumptis, ad minimum
du-

ducentæ libræ glutinis vomitu tantum secessissent, non computata illa, quam anus excrevit, ingenti & incredibili quantitate, abiissent & tres lumbrici rotundi.

Sistere jam gradum videbatur melum; & jam patiens frontem explicare cœpit bene appetens, agilis & quodmirum, non ita debilitata, mensibus tamen hucusque anomalis.

Ego interim primas vias instaurare omni possibili arte, in- & externa, motu corporis &c. una cum diata vinosa, ut miram hanc mucii generationem impedirem, pro meo posse conabar.

Ast post mensem tumebat denuo abdomen, tympani instar madefacti manu percussum obscure resonans, sine nausea tamen, sine dolore capitis.

Cum

Cum artem roborantem minus sufficere, evacuanti plus insistere piaculum crederem, Electrum tentabam.

Concutiebatur abdomen a principio decies fortiter.

Explodebantur mox post operationem copiosissimi flatus cum detumescencia notabili abdominis.

Altero die duodecim concussus applicabantur, sicque per decem dies continuabatur.

Secedebant ubique flatus mox ab operatione numerosissimi cum imminutione tumoris indies majore; donec post decimum tentamen nullum tumoris prænaturalis vestigium observare esset, urina, quæ post singulas operationes liberalius mittebatur, plerumque aquosa, jam cocta, alvoque indies respondente.

Tinctura Martis vinosa cum cinamomo & amaris, una cum frictione imi

ven-

ventris, & diæta conveniente per aliquot septimanas in usum tracta, restituta tandem est integritas optimæ virginis; ut hæc, & dissipata, quæ olim mentem tenebat, desipientia, restituto fluxu menstruo, in diem hodiernum bene valeat, in quartum jam annum in nosocomio degens, ibique subministræ munus gnaviter obiens.

C A S U S II.

TYMPANITES AD ELECTRUM
CONCIDENS.

Catharina P.. annorum triginta novem, numerosæ prolis mater, texturæ gracilis, faciei cachecticæ, anomalia mensium hucusque laborans, conqueritur de dolore lumborum, urina stranguriosa, flatibus, borborygmis clausis, alvo tarda, anxietate post pastum a
tri-

tribus jam annis & per vices infestantibus, imo ventre ab anno intumescere viso & usque huc in magnam molem extenso, digitisque percussio instar tympani madefacti resonante, cum pulsu exili, appetitu utcumque vigente, somno plerumque turbato, persape nullo.

Ad usum Rhei cum floribus chamomillæ & oleo fœniculi, una cum oleo camphorato extus inuncto, præter urinam copiosiore, & non ita stranguriosam, alvus sicca semper, & in globulos coacta respondebat, flatusque secedebant, cum lenimine; quin tamen imus venter mole decreveret, aut mollesceret tantum, quin dolores lumborum remitterent.

Tentabam Electrum; imoque ventre duodecies leviter tamen concusso, prodibant mox copiosissimi flatus; alvusque eadem vespera sponte solevebatur.

Al-

Altero die, post quindecim concussus denuo creberrimi flatus secedebant, cum lenimine & doloris lumborum aliqua remissione.

Ast circa vesperam observabatur major calor, fitis major, nox insomnis erat. De mane suboriebatur sudor copiosus & foetidus; urina exercebatur turbida, paulo post sedimentum album mucosum deponens.

Cum patiens se plus debilitatam sentiret; tertio die non rediit.

Quarto die applicabantur denuo quindecim concussus; sicque per decem dies continuabatur hoc cum eventu, ut singulas operationes crebra flatuum explosio exciperet; sensim dolor remitteret, evanesceret; abdomen mollesceret, tumor decresceret, dispareret; urina indies liberaliore, turbida, alvo a principio siccissima globulosa, tandem ultimis

mis diebus naturali, sudore quot mane erumpente, copioso foetido. Sicque Patiens omni incommodo libera, inter mille quas agebat gratias, discessit

Rheum cum limatura Martis aliquamdiu sumendum suasi, ut & frictiones imi ventris. Post aliquot menses rediit, dolorem brachii rheumaticum accusans, quem & Electrum feliciter dispulit.

C A S U S III.

MELANCHOLIA ELECTRO DIS- SIPATA.

Elisabetha M... annorum vigin-
quinque, caelebs, a juventute tristes,
ab aliquibus annis delira sine furore,
melancholica, ceteroquin sana, rite
menstruata, transportatur Anno 1770.
in nosocomium.

Ober

Oberrabat in hospitali per diem, latebras quærendo, ubi se absconderet; ideæque mentem figenti tuto indulgeret, hominum consortio averſa, muta viſa, ad interrogata nihil reſpondens. Abſtinebat præterea ab omni cibo & potu, penuriam ferre doctæ; donec vi juberetur, ſumere ea, quæ ad vitam ſuſtentandam neceſſaria videbantur.

Cum præter pacationem, & diverſionem mentis mutandum nihil indicaretur; de mane & ante cubitum opium a principio ad granum unum, ſenſim ad grana duo, per diem vero camphoram exhibebam; laboremque diurnum inſuper, non difficilem tamen, injungebam, a venæſectione & purgantibus abſtinendo; ne mentem emendare ſtudens, corpori obſeſſem.

His per ſex ſeptimanas uſurpatis, mens nonnihil emendatior videbatur;

K

Pa-

Patiens enim jam loquacior, oblata in-
super omnia prompte devorabat non
ita morosa, noctesque somno transige-
bat.

Semota omni arte Electrum experiri,
consultum ducebam hoc fine, ut novo
per Electrum nervis motu inducto, sen-
sorium commune forte tristi ubique
ideæ obedire, dedisceret.

Catena itaque pedibus submissa mox
dextram mox sinistram Electricitati po-
sitivæ admoveri jubebam. Excipiebat
patiens indies per quatuordecim dies a
principio octo, sensim duodecim ictus;
quin præter urinam copiosiore, refe-
rente ministra, & terrorem quendam,
quo mox ad singulos ictus percuti vide-
batur, insoliti quid observare esset.

Desistebam aliquamdiu ab Electro,
quod quarta septimana denuo revoca-
bam,

bam, & ad viginti indies concussus in quintam septimanam usque continuabam, posito, cum menses fluerent, sex dierum intervallo.

Post transpirationem liberiolem, urinamque quotidie copiosiolem, mensesque profusioles, alacrior jam, per intervalla non loqui solum patiens, sed fermocinari, ad interrogata non raro apte respondere cœpit, viribus corporis indies auētis.

Tandem omnino ad se rediit, ita ut sexta septimana in integrum restituta, in diem hodiernum serena mentis malacia gaudeat, jam proba & industria in nosocomio ægrotantium ministra.

Pluries tentavi Electrum in Mania & Melancholia, sed ubique incassum, visceribus quippe imi ventris obstructis, atra bile obsessis. Oportebit prius

viscera expedire, dein Electrum experiri.

C A S U S IV.

EPILEPSIA INVETERATA ELECTRO AD TEMPUS SUBLATA.

Georgius N... octodecim annorum, ante annos octo inundantibus subdito aquis, vitæ periculo expositus, repentino inde & certe non levi terrore perculsus, post octo dierum lapsum paroxysmo Epileptico horrendum in modum corripitur, per omne hoc tempus indies recrudescente, imo bis, ter, & non raro frequentius per diem atrociter ubique laceffente, malo mora eousque adulto, ut spreta omni arte, distortis, distractisve articulis omnibus, informe motus impos, & mente alienatum nobis monstrum hominis pro homine relinqueret, vorax quippe,

pe, sine pudore alvum & vesicam foris & domi fædo spectaculo dimittens, loqui nescium, & inarticulato quodam mugitu non mentem, sed vitam prodens, omnium animos in pietatem fletens.

Admittitur bajulatoris humero allatus Anno 1773. in Julio cum aliis, primus tamen omnium & misericordia præ cæteris dignus in domum, quæ ab immortalis Principis nostri ADAMI FRIDERICI pietate pro diverforio epilepticorum extructa, dotata præsto est, mihi, ut miserorum curam gererem, commissam.

Nullam artem intentatam reliquî, ut misero huic succurrerem, leniendo saltem miseriam. Ast æthiopem lavabam, malo indies ter, quater imo & sæpius redeunte, & miserandum in modum distorquente.

Tandem, ut, quid hic Electri virtus valeret, experirer; extra paroxysmum jam latus dextrum, jam sinistrum a principio duodecies, vigesies tandem concutiebam; sicque indies in tertiam septimanam continuabam.

Post primam operationem siluit paroxysmus per quinque dies; sexto die ad vesperam rediit, sed lenior jam; remittebat denuo per quatuor dies, sicque in diem hodiernum omni tertio plerumque die, subin serius subin citius recrudescere suevit malum, remissius tamen, cum paroxysmus jam vix per aliquot minuta affligat.

Profecit insuper miser eo usque, ut torosior jam se erigere in lecto, imo clam propriis viribus surgere didicerit, alvumque jam in sellam ad hoc paratam sibi plus conscius exoneret, manifesto

fecto argumento, ligamentis plus roboris rediisse.

Insistitur adhuc usui Electri, sulphurque cupri ad mentem meam paratum indies bis porrigitur. Ulteriorem eventum hujus morbi dabo in Epileptologia a me, sin secundis casibus fecundior fuerit, edenda. Aliquibus mire profuit ars, ut a die admissionis omni insultu immunes usque huc perstiterint, brevi discessuri.

Varios epilepticos Electro subjeci; nullibi vero inde paroxysmum epilepticum accelerari, observare potui; quod quidem contigit in hysterics, sensibilibus admodum, quæ mox ab operatione novo paroxysmo prehendebantur. Quanquam hoc genus hominum, assuetum dolo, convulsiones, ut, quod reformidatur, Electrum porro abesse faciant, fingere affabre novit.

Liceat mihi hic memorare casum, quem non ita pridem in domo epilepticorum mihi contigit observare. Virum quinquagenario majorem diu jam, & singulis diebus valido insultu epileptico prehensum, cum immoriger tandem, & furore non raro abreptus, alios invaderet, verberibus aliquando a nosocomio castigari jubebam. Et ecce: ab eadem hora absolvit paroxysmus, decimo quinto die ira denuo excitatus, sed hucusque non ita frequenter rediens. Repetere dosin prohibet mollis, qui Medicis esse suevit, animus. Interim sin alia ars non profecerit, plagosam ad manus non sumere non potero.

C A S U S V.

SCABIES ELECTRO REVOCATA.

Tres pueri cachectici conqueruntur de gravitate totius corporis, respiratione

tione difficili, cum tumore leucophlegmatico faciei præprimis & artuum.

Scabiem accusant, unguento rubro, cui certe inerat Mercurius præcipitatus ruber, subito suppressam.

Post sumptum laxans altero die utrumque latus octies Electro concutiebatur. Et ecce, postero mane post dolorem in cortice corporis urentem, una cum sudore profuso, erumpebant pustulæ scabiosæ prurientes, cum respiratione mox emendata, tumore paulo post disparente. Ad usum florum sulphuris cum camphora & largo decocto Bardanæ, disparente sensim scabie, integra exposita sanitas rediit.

Moratur in nosocomio adolescens novendecim annorum, qui scabie ad unguentum quoddam cito disparente, incidit in Hæmoptoen, hac cessante, in

tussiculam siccam, cum febre, siti & torositate decremento.

Propullulabant exposit numerosæ verrucæ, utramque manum lata basi obfidentes.

Ordinabam flores sulphuris cum antimonio crudo & decoctum Bardanæ affatim bibendum. Jubebam præterea, ut torrentem Electrum in verrucas effunderet, sicque illas, quod quidem mihi aliquoties successisse memineram, forte suffocaret exsiccandas.

Catena carpo utrobique circumdata, digicum unum ex altero positivæ admovet. Et ecce: quilibet digitus ab igne Electrico penetratus mox post levem prurimum progeminare cepit, tuberculis verrucosis numerosissimis fertilis, cito in solitos colliculos adolescentibus, cum respiratione emendata, tussi minus frequente, febre multum immixta.

CA-

C A S U S VI.

ODONTALGIA ADMOTO ELECTRO MOX CESSANS.

Barbara H. doloribus rheumaticis diu laceffita subito corripitur ferociffimo dentium dolore, irrita omni arte per biduum laceffente cum dolore capitis, pervigiliis adeo, ut de nocte nec per minutum quidem inefse lecto potuerit. Expetit ipfa, moræ impatiens, ut præfens tyro Practicus, cui abfens, probe utpote gnaro rem demandaveram, Electro fuccurreret.

Succuffa aliquoties maxilla ceffit mox dolor cum ftillididio falivæ a principio tenuis, tandem mucosæ, faporis acris falfi, aliquamdiu durante.

Paulo

Paulo post eodem malo affecta eandem methodum cum eodem eventu salutarem experta est.

Plurimis dentium dolore laborantibus Electrum e voto cessit. Imo, quod sæpius mirabar, odontalgiam a carie dentium ortam multoties dissipavit Electrum. An nervum insensibilem reddendo? problema esto.

C O R O L L A R I A.

Itaque in Rheumatismo acuto, cum febre, dolore acutis, reliquisque symptomatibus inflammationi utut in arteriis lymphaticis natæ communibus, inflammatio obtineat in membranis ad ligamenta juncturarum pertinentibus, genua pleurumque, lumbos, coxas &c. infestans;
five

sive in illis hæreat, quæ musculos involvunt, expansionibus tendinosis, aponeuroticis, hinc musculis præprimis colli, dorfi, artuum &c. quotidiana; sive in iis sedem habeat, quæ nervos investiunt, unde Ischias nervosa tam frequens; appareat cum vel sine tumore, dolor fixus sit, vel vagus, universalis aut particularis, ex quacunque causa occasionali natus, in quocunque temperamento hærens, quamcunque acrimoniæ speciem accusans, sive acidam, sive alcalinam, biliosam &c. nunquam tentetur Electrum.

Quando autem febris deserbuit, morbo in chronicum vergente, vel jam chronico, reliquæ arti non cedente, ubicunque Materies rheumatica hæreat, aut ad articulos, aut in expansionibus aponeuroticis, præprimis autem si in vaginis nervorum, ut in Ischiade nervosa ad
om-

omnem non raro artem rebeli fedem habeat, hæcque vel ortum trahat juxta Cottunnium a nimia copia lymphæ, nervi vaginas distrahente, & inclusa filamenta nervosa comprimente, sicque torporem non raro, imo Paralyfin inducente, vel a lymphæ acri cum dolore permanente, aut ad vesperas exacerbato &c. Electrum ubique confert.

Si enim vitrum Antimonii vino solutum ad guttas datum, ne vomitum excitet, corporis vasa minutissima permeando, solvendo, sudores movendo, Rheumatismos inveteratos solverit, testante HUXHAM: Si balneum frigidum immersivum febrem inducendo, coacto expost sudore pertinacissimos Rheumatismos dissipaverit; certe hæc vis Electro denegari non poterit; hoc enim fluidum in rerum natura certe penetrantissimum,

mum, vasa omnium subtilissima, imo
 ipsas fibrillas nerveas permeat, febrem
 particularem inducit, fibras, membra-
 nulas, vascula aëtuat, excitat, movet,
 stimulat, concutit; liquores subit, pene-
 trat, urget, miscet, solvit, promovet, expe-
 dit; secretionem, exhalationem, resor-
 ptionem juvat; excretioni denique per
 sudorem, urinam &c. servit, modo, via,
 viribus, uti ingenio nostro, ita & reli-
 quæ arti omni inaccessis, experimento
 tantum manifestis.

Præstabit semper mox ab Electro
 aliquamdiu frigus cavere, & post operatio-
 nem scopo antirheumatico admittam, po-
 tu infusi e. g. Sassafras copioso sudorem ex-
 spectare.

In doloribus scorbuticis, Rheumatif-
 mo venereo &c. non tentetur Electrum.

Ex

Ex his non difficile erit, intelligere, quando Electrum & in Paralyfi conveniat. Certe ubi frictions, olea, linimenta, balsama, unguenta nervina, emplastra acria, aromatica, attrahentia, cucurbitæ, vesicatoria, fustigationes, urticationes, cæteraque dolorem, febrem, levem inflammationem excitantia indicantur, Electrum medelæ erit. Particulares Paralyfes, sin artem admittant, plerumque Electro cedunt.

In stupore a Plethora, Apoplexiam non raro præcedente, Electrum non convenit.

Tympanites, ubi fartis cæteroquin visceribus a debilitata vi contractili intestinorum, vi aeris intestina distendere nitentis, minore, arteriolarum insuper in

Ca-

cavum intestinorum rorem exhalantium inertia &c. ortum traxit, pulchre Electro dissipatur. Sin vero visceribus tabefactis, ut in atra bile turgente, Ileo conclamato, gangræna intestinorum, intestinis a vermibus perforatis &c. oriatur, ab Electro utique abstinendum erit: ne videaris obfuisse, ubi prodesse non poteris. Sed de his fatis,

Ego interim pergam in commodum artis, ad imitationem Illustrium & Clarissimorum Virorum BRIDONE, DIXSON, EVANS, FLOYER, FRANKLIN, DE HAEN, HARTMANN, JALLABERT, KRAZENSTEIN, LINDHULD, DE LA MOTTE, PAULSON, QUELLMALZ, SCRINCI, SAUVAGES, SCHAEFFER &c. Electrum experiri, & quantum hoc in intermittentibus febribus, Epilepsia, oculorum morbis chronicis, surditate &c. profecerit, in altero opusculo, observa-

L tiones

tionem Clinicam sistente, & finem secundum
satis fuerit, propediem edendo, palam
faciam. Nisi utile est, quod quaerimus,
stulta est nostra gloria, inanis labor,
indignus Medico

F I N I S.

ERRATA PRAECIPUA.

Pag.	62.	lin.	17.	loco vericatorium lege vesicato-			
				rium.			
	70.	-	14.	-	posterat	-	poterat.
	93.	-	17.	-	emendatus	-	emendata.
	99.	-	5.	-	vocabula	-	vocabula.
	104.	-	13.	-	tringinta	-	triginta.
	105.	-	12.	-	insisterere	-	insistere.
	127.	-	1.	-	peremeret	-	premeret.

Ue 1957

S

ULB Halle

3

005 315 042

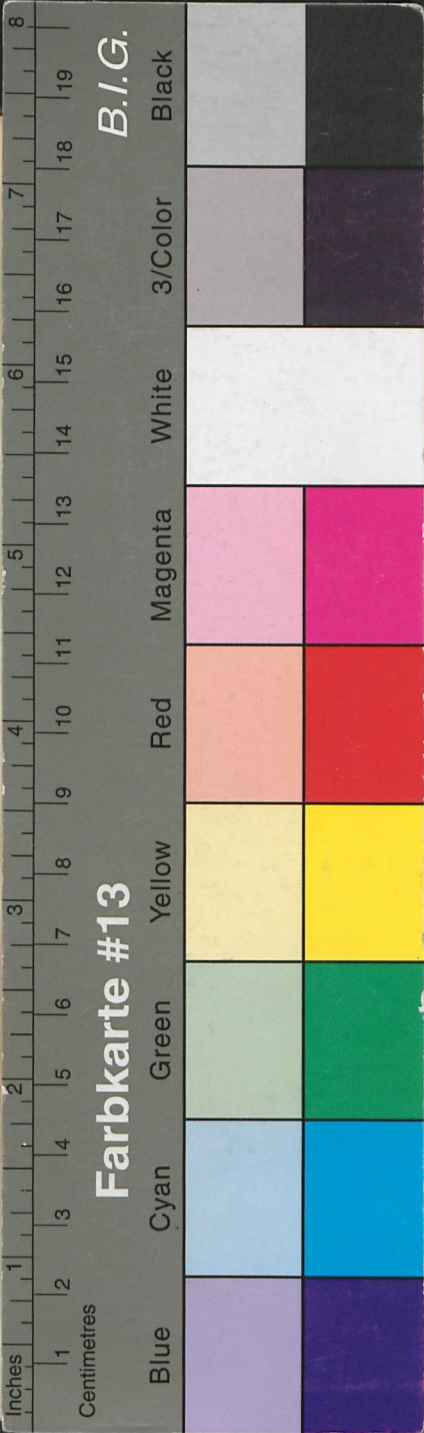

hy

OBSERVATIONES
ELECTRICO-MEDICAE,

QUAS
IN COLLEGIO CLINICO,
QUOD
IN GRATIAM ET EMOLUMENTUM
MEDICINAE STUDIOSORUM
PRO AUGUSTA SUA IN LITERAS MUNIFICENTIA
CONDIDIT

ADAMUS
FRIDERICUS
PRINCEPS,
EMINENTISSIMUS ARTIUM SATOR,

COLLEGIT
FRANC. HENR. MEINOLF PH.
WILHELM

PHILOS. ET MEDIC. DOCTOR, PRAXEOS, CHIRUR-
GICINAE CLINICAE PROF. PUBL. ET ORD.
ET CELSISS. PRINC. EPISC. BAMB. ET EB. FRA-
DUCIS CONSILIAR. AULIC. ET IATER, F.
JULIAEI ET AD S. THEOD. MED. OF

WIRCEBURGI,
Typis Franc. Ernesti Nitribitt, Univ. Typographi.
MDCCLXXIV.